

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. PÉNTEK február 25.

54. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

Elmélet és gyakorlat

A bácskai tartomány közgyűlésének megalakulása alkalmával szóba került a nemzetiségi nyelv használatának kérdése is egy Pribicevics-párti tartományi képviselő indítványa kapcsán, hogy a nemzetiségi képviselők anyanyelvükön tegyék le az esküt, mert mindenkinek jól meg kell értenie, mire esküszik. A kor-elnök az indítvánnyal szemben hivatkozott a törvényre, amely szerint az eskütételnek az állam nyelvén kell történnie és a közgyűlés a kor-elnök álláspontjára helyezkedett. Ezzel el is intéződött a kérdésnek az a része, amelyre nézve van törvényes intézkedés, de nyitva maradt az a probléma, amelyet tételes rendelkezés híján csak a belátás, tapintat és bölcsesség oldhat meg: beszélhetnek-e a nemzetiségi képviselők anyanyelvükön a tartományi közgyűlésen?

Minden jel arra vall, hogy a tartományi közgyűlésen, ha arra kerül a sor, érvényesülni fog a nemzetiségi nyelv joga. Erre lehet következtetni a pártok részéről a közgyűlés előkészületei során tett nyilatkozatokból, de a rezón is ezt követeli. Ne vonják kétségbe a magyarságnak azt a jogát, hogy az anyanyelvén mondhasson beszédet a tartománygyűlésen, a magyar képviselők úgy is az állami hivatalos nyelven fognak beszélni. Legyen meg a magyaroknak az a joguk, hogy magyarul szólalhassanak fel a tartományi gyűléseken s az államot alkotó nemzetnek szolgáljon megnyugvással az, hogy a magyar képviselők rendszerint úgyis szerbül fognak felszólalni.

Ne vonják kétségbe a magyarságnak ezt a jogát: a választási megengedez messzi perspektívákat felnyitó kilátása ne torkoljon vissza a nyelvkérdés bántó és mozdulatlan-ságra sorvasztó zsákucájába. Nincs igazuk azoknak, akik akár a régi sérelmekben, akár az új példákban keresnek támogatást az anyanyelv használatának jogát eszorbító törekvésükhöz. Jól tudjuk, hogy Erdélyben vannak községi előjáróságok, melyekben a többség magyar nemzetiségű s jól tudjuk azt is, hogy Csehszlovákiában mindenütt, ahol a nemzetiségi lakosság arányszáma a husz százalékot eléri, nemcsak anyanyelvükön szólalhatnak fel a nemzetiségekhez tartozók a községi képviselőtestületekben, hanem anyanyelvükön irt beadványokat is nyújthatnak be s az ügyintézkést is követelhetik anyanyelvükön. Arra pedig a vajdasági szerbség előtt nem kell hivatkozni, hogy a régi magyar uralom alatt a közigazgatásban milyen tere volt az anyanyelv használatának. Csak hangsúlyképpen hivatkozunk arra, hogy Szombor város sokáig a minisztériumokkal is szerb nyelven érintkezett.

Ne tartanak attól, hogy a magyar nép képviselői túlságosan mohók lesznek az elismert jog gyakorlásában, ne tartanak attól, hogy egyesnyelvűvé válik a tartománygyűlés. A magyar nép képviselői bölcsen tudják, hogy megartásukban olyan garanciát fognak látni s olyan garanciát fognak keresni, melyhez az államot alkotó nemzet az egész magyarsággal szemben elfoglandó álláspontját akarja szabni. A magyar nép tartományi képviselői arra is

fognak gondolni, hogy az anyanyelv jogának korlátlan és tekintelméküli használata azok álláspontját erősítheti meg, akik a községi választások megtartása ellen éppen e nyelvi és nemzetiségi tekintetekre való hivatkozással küzdenek.

A bölcs mérséklet vegye át szerepét ennek a kérdésnek szabályozásánál is. A bölcs mérséklet nem engedheti azt meg, hogy a magyarságot ettől a jogától elűssék, de nem tanácsolhatja a magyarságnak sem, hogy ezzel a joggal olyan módon éljen,

hogy a joggalélés magát a jogot helyesebben: a jognak elismerését veszélyeztesse. Az a bölcs mérséklet, mely a választások előtt meg tudta találni az új együttműködés feltételeit, biztos utmutató lesz ennek a kérdésnek eldöntésénél is.

Óriási botrány a parlament ülésén

Az ellenzék bevitt az ülésterembe egy városi szolgát, akit Szokolovics topcsideri komeszár súlyosan összevert — A demokraták levetkőztették az áldozatot és a belügyminiszter beszéde alatt felmutatták sebeit — Felfüggesztették a topcsideri és a parlamenti komeszárt — A tumultus miatt a délelőtti ülést félbe kellett szakítani — Az esti ülésen az elnök elítélte a délelőtti eseményeket és az ülést másnapra halasztotta

Viharok közt kezdődött meg a Radics-párt vádindítványának tárgyalása

Beogradból jelentik: A parlament csütörtöki ülésén

olyan események játszódtak le, amelyek ritkítják páriukat a parlamentárizmus történetében. A Makszimovics Bózsó belügyminiszter ellen benyújtott vádindítvány illusztrálásul az ellenzéki képviselők, túltéve magukat a házszabályok rendelkezésein,

a belügyminiszter beszéde alatt becsempésztek az ülésterembe egy beogradi városi szolgát, a kít szerdán este a topcsideri rendőrségen brutálisan összeverték.

Az ellenzék állítása szerint a brutálitást Szokolovics rendőrkapitány követte el, aki ellen már radikális képviselők is beteresztettek interpellációt atrocitások miatt

A megkínzott városi szolga sebhelyekkel borított testét az ellenzéki képviselők mutogatták az ülésteremben és a látvány hatása alatt olyan óriási láрма keletkezett, hogy az ülést a belügyminiszter beszéde közben fel kellett függeszteni és mint-hogy a rend nem állott helyre.

Makszimovics belügyminiszter beszéde

Átternek ezután a napirendre. Pavlo vics Sztójadin felolvassa Hadzsi Oman és társainak vádindítványát Makszimovics Bózsó belügyminiszter ellen.

Elnök: Felkérem a képviselő urakat, hogy foglalják el helyeiket.

Pernar dr. Radics-párti: ... és hogy ne lármázzanak, különösen az önök titkára, aki a legnagyobb lármát csapja.

Óriási zaj keletkezik, az elnök egymás után szólítja fel a képviselőket, többek közt Pribicevicsot is, hogy foglalják el helyeiket és maradjanak csendben.

Elnök: A tárgy fontossága és a parlament tekintélye megköveteli, hogy ne szakítsák meg közbeszólásokkal a szónokok beszédeit.

A láрма azonban még inkább fokozódik és az elnök sok képviselőt, így Grol Milánt és Markovics Perát is névszerint csendre inti. Végre nagynehezen helyreáll a rend és Makszimovics Bózsó belügyminiszter megkezdheti beszédét.

Makszimovics belügyminiszter: Az a vádirat, amelyet most felolvastak, tulajdonképpen nem egyéb, mint egész sor

az ülés folytatását délutánra kellett halasztani.

Az ülést háromnegyed tízkor nyitja meg Trifkovics Márkó elnök. A formáságok elintézése után Radoszavljevics Milos demokrata megindokolja sürgősségi indítványát a falvakban elharapódzott uzsora letörésére vonatkozólag Moskovljevics földmivesspárti az indítvány mellett szólal fel, de már ekkor olyan izgatott a hangulat, hogy Trifkovics Márkó elnök figyelmezteti a képviselőket, hogy nyugodt mederben folytassák a vitát. Az ellenzék idegesen tiltakozik.

Markovics Pera demokrata: Nem kérünk öntől leckét.

Trifkovics elnök: Ez nem lecke, csak kötelességteljesítés. Önöknek pedig kötelességük, hogy meghallgassanak.

Ebben a pillanatban lép a terembe Makszimovics Bózsó belügyminiszter, akit az ellenzék gúnyos kiáltásokkal fogad:

— Aha, itt van, megjött a Bózsó — hangzik az ellenzéki padsorokból.

A radikálisok lelkesen megtapsolják a belügyminisztert.

Baszarics Gyura csatlakozik Radoszavljevics sürgősségi indítványához, amit azonban a többség elvet

másik kettőt, akit a vádindítvány megemlít, állítólag tíz felfegyverzett csetnik megverte, az erdőbe kergette és a választás napjának estéjéig ott tartotta. Ugyanezeket az eseteket felsorolja jelentésében Pernar is, aki a választás napján jelentette ezeket Jovanovics Zsarkó főbíróknak.

Fülsiketítő zaj keletkezett ekkor az ülésteremben, mert híre terjedt, hogy egy rettenetesen összevert ember van a demokrata klubban.

Davidovicsot kihívják a teremből. Számos ellenzéki képviselő is kislét. Óriási láрма. Makszimovics hangját alig lehet hallani, de a belügyminiszter tovább beszél.

Az összevert városi szolga

Közben a demokrata klubba behozzák Risztics Jován városi szolgát, akit titokzatos módon, az uccán őrtálló csendőrök figyelmének megkerülésével autón csempésztek be a parlament épületébe. Egész csapat képviselő veszi körül a sebesült embert, levetkőztetik és megvizsgálják sérülését. Risztics hátán és combján tenyérnagyságú véraláfutások; fülből és szájából vér szivárog.

— Hallatlan! Borzasztó! — mondja sápadtan Davidovics. — Hát hol vagyunk?

— Botrány! Büntény! — fakad ki Spaho Mehmed.

A képviselők izgatottan kiáltoznak:

— Hívják ide Makszimovicsot. Hol van Uzanovics? Ezt a királynak is tudomására kell hozni.

— Hívják ide Korosecet is — mondja Davidovics — hadd lássa ő is.

A demokrata vezér szemmeláthatólag felzgul, az arca egészen sápadt közel van az ájuláshoz.

A klubhelyiségbe közben belép néhány Radics-párti képviselő is. Ők vetik fel a gondolatot:

— Vigyük be az ülésterembe. Hadd lássák ott is.

— Igen, be kell vinni — hangzik mindenfelől.

Meztelen ember az ülésteremben

A demokrata képviselők egy csoportja erre körülvézi Risztics Jován és kiviszi a folyosóra. Az összevert embert Rajalovics Zsiga és Pesics Dragutin volt miniszterek vezetik. Az ájtónálló defektív föl akarja tartóztatni a mene-

bet. de Rafajlovics félretolja és Riszticsot betuszkolja a terembe, ahol

leírhatatlan jelenetek látszódnak le. A nagy zajra, amely az ajtó felől hallatszik, az egész Ház odafigyel és mikor a képviselők megtudják, miről van szó, felbomlik minden rend és egymást követik a viharos jelenetek. Riszticsot közvetlenül az újságírók páholya előtt vezetik el. A demokrata képviselők közül többen az újságírókhoz fordulnak és izgatottan ezeket mondják:

— Ezt írják meg. A csendőrök félholtra vertek egy embert.

Davidovics kiált a csoport elére és odakiáltja Uzunovics miniszterelnöknek:

— Itt van, Uzunovics ur! Ide nézzen! A rettenetes lármából kisúvit néhány elkéseredett hang:

— Ez is kevés önöknek. Botrány. Ilyet nem szabad eltűnni.

Makszimovics belügyminiszter, látva a jelenetet, hirtelen elhagyja a szónoki emelvényt.

Uzunovics miniszterelnök szintén fölkel a helyéről és sápadtan odaszól a leglármásabb csoportozhoz:

— Az urak tudják, hogy vádjuk egészen üres és ezért inscenálták ezt a jelenetet.

— A miniszterelnök rágalmoz — kiáltja Boskovics Dusan dr. független demokrata.

A radikális képviselők összevegyülnek az ellenzékkel, vitatkozó csoportok alakulnak. Az öles termetű Kujundzics demokrata dühösen magyaráz néhány radikális képviselőnek.

— Látjátok — mondja indulatosan — így dolgozik a ti toposideri török csendőrségtek!

Néhány ellenzéki közben csaknem meztelenre vetkőzteti Riszticsot.

Lehúzzák az ingét, a nadrágját, felállítják a padra és az összevert hátát mutogatják a radikálisoknak.

A járma perceről-perere növekszik. Davidovics izgatottan kiáltja a kormánytöbbség felé:

— Most láthatják, mi történik az országban.

— Véres rezsim — hallatszik az ellenzéki sorokból.

Az elnök hiába igyekszik a rendet helyreállítani, az összes csengőket működésbe hozzák, mire az elnök felfüggeszti az ülést és elhagyja az elnöki emelvényt. A kormány tagjai szintén kivonulnak és bemennek a miniszteri szobába.

Az ülés után

A képviselők továbbra is bent maradnak a teremben és csoportokba verődve vitatkoznak. A radikálisok fel vannak habborodva és az ellenzék eljárását a parlament megcsúfolásának tartják. Megfenyegetik őket, hogy ezért bünhődni fognak. Az ellenzék nem sokat törődik ezekkel a fenyegetésekkel és el van szánva, hogy a költségvetési vitában a végsőkig kihasználja a toposideri erőszakoskodás bemutatása által elért hatást.

Az ülés felfüggesztése után még körülbelül egy óra hosszat vitatkoznak az ülésteremben a képviselők és ezalatt az ügy szenvedő hőst, Risztics Jovánt a demokrata képviselők fölviszik a demokrata klubba.

Mi történt a Toposiderben?

A klubhelyiségben Risztics elmondja az újságíróknak, hogyan történt megverése.

Két ismerősével egy toposideri kávéházban ült este hét óra körül, amikor belépett a helyiségbe Szokolovics csendőrkomeszár.

— Ki ez az ur? — kérdezték ismerősöim — mondja Risztics.

— Ez Szokolovics komeszár — válaszoltam és elismerően hozzátettem — demokrata barátunk. Erre hozzám lépett Szokolovics és megkérdezte, hogy ő róla volt-e szó. Azt feleltem, hogy igen, mire elkávozott és negyed óra múlva egy csendőr és egy tisztviselő jött értem és bevitték a komeszáriátusra. Négy csendőr lefogott és Szokolovics személyesen vezette meg.

Felfüggesztették Szokolovics komeszárt

A déli órákban felkereste Szokolovics toposideri komeszárt néhány újságíró és megkérdezte tőle, hogy mi történt Risztics Jovánnal. Szokolovics előadta, hogy az egész dolgot szándékosan eszelték ki ellene. Azt állította, hogy Risztics részeg volt, kihívóan viselkedett vele szemben és ezért letartóztatták. Amikor a rendőrségre kísérték, Risztics védekezett, a földre vetette magát és úgy kellett, a földön hurcolva, bevonszolni a rendőrségre.

Makszimovics Bózsó nyomban a parlamenti ülés felfüggesztése után maga elé hívatta Lazarevics Manojlo rendőrifőnököt és utasította, hogy Szokolovicsot azonnal függeszse fel, ami haladéktalanul meg is történt.

Rendőri vizsgálat a parlamentben

Közben a parlamentben is vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogyan került Risztics Jován a parlamentbe és hogyan történt behatolása az ülésterembe. Ezt a vizsgálatot Lazarevics Manojlo rendőrifőnök személyesen vezette.

Az ellenzék követelése

A kormány az ellenzékkel is érintkezésbe lépett a kínos ügy elintézésé céljából. Az ellenzék Timotijevics Koszta utján azt a követelést terjesztette elő, hogy

Makszimovics jelentse ki, hogy sajnálja az esetet, függeszse fel Szokolovicsot és tegyen előterjesztést öfelségének a toposideri komeszár elbocsátása iránt.

Az ellenzék tudára adta a kormánynak, hogy ha a követeléseiket nem teljesítik, meg sem fogja hallgatni Makszimovicsot a parlamentben.

Uzunovics királynál

Délután öt órakor összegyűltek a képviselők az ülésteremben, de az ülés csak hét után kezdődött.

Félhatkor minisztertanács ülés volt, melyet félbe kellett szakítani, mert Uzunovics miniszterelnököt az udvarhoz hívták.

Ujból összetült a pártvezérek kollégiuma

A parlament esti ülése

A parlament esti ülését röviddel hét óra előtt nyitotta meg Trifkovics Márkó elnök. A képviselői padsorok zsufolásig megteltek és majdnem valamennyi képviselő jelen volt az ülésen. Zsufolva voltak a karzatok is, sőt több százan kiszorultak a parlamentből, akik a szkupstina épülete előtt az uccán várták a fejleményeket. Trifkovics elnök az ülés megnyitása után teljes csendben kezdte meg beszédét, amelyet azonban nagy láрма közepette fejezett be, mert az ellenzék egyre türelmetlenebbül hallgatta a házelnök beszédét. Trifkovics beszédét következőképp kezdte:

— Képviselő urak! Kénytelen voltam a parlament mai ülését félbeszakítani, miután a parlamentbe behoztak egy embert, akit bántalmaztak és ezt az embert levetkőztették, hogy a parlament lássa a bántalmazás nyomait.

Ilyesmi, ami ma itt történik, még sohasem történt meg parlamentben.

Grol Milán: Soha még ilyen vadul nem bántak el emberrel! (Nagy láрма.)

Trifkovics elnök: Csendet kérek, különben kénytelen leszek az ülést újból félbeszakítani. Ezt az embert a házszabályok ellenére hozták be a parlamentbe.

Grljevics Szekula (montenegrói föderalista): Riszticsot a törvények szerint verték meg!

Trifkovics: A parlamentnek sérthetlensége nem üres forma. (Nagy zaj.)

A törvény minden megsértését, valamint a polgári jogok és a személyes szabadság megsértését elítélem

(Helyeslés.) de mégsem mulaszthatom el, hogy ne ítéljem el a parlament tekintélyének megsértését is. (Helyeslés és taps a jobboldalon.)

Grol Milán: Seholy ilyen vadul nem vernek meg embert!

Trifkovics: Mindnyájunknak, az egész államnak érdeke...

Antics belügyminiszteri osztályfőnök jelenlétében. Kihallgatták Risztics Jovánt is, akinek kihallgatása alkalmával jelen volt a demokraták által részére küldött ügyvéd, Nikolics Milán képviselő is.

A vizsgálat eredményeképp Lazarevics Manojlo rendőrifőnök felfüggesztette állásától Gyokics Mihajlot, a parlament komeszáriátus vezetőjét

és azt a rendőrtisztet, aki az ülésterem aijájában tartózkodott, amikor Riszticsot bevitték.

A minisztertanács ülése

A kormány ezalatt ülést tartott, amelyen megtárgyalta az eseményeket és különösen arról tanácskozott, hogy miképp reparálja a megsértett parlamenti jogrendet, illetve milyen intézkedéseket fogantosszon a botrány előidézői ellen.

A minisztertanács ülés után Uzunovics miniszterelnök az újságírók előtt így szólt:

— Most meglátjuk, hogyan fog viselkedni a közvélemény az esettel szemben és meg fogja-e őrizni objektivitását.

Az ellenzék követelése

Trifkovics Márkó házelnök az ülés felfüggesztése után összehívta a pártvezérek kollégiumát, amelyen azonban nem jött létre megegyezés. A képviselők ezalatt türelmetlenül várták a parlamenti ülés folytatását és fél kettőkor tudták meg, hogy az ülést csak öt órakor folytatják, mire elszéledtek.

A radikálisok nagy indignációval beszéltek az ellenzék eljárásáról, amelyet illojallításnak bélyegeznek és olyan hangok is hallatszottak, hogy példás szigorral meg kell büntetni a jelenet inscenálót.

Uzunovics királynál

is, amelyen Trifkovics Márkó elnök közölte, hogy Szokolovicsot felfüggesztették és valószínűleg el is bocsátják. Ezenkívül bejelentette, hogy a parlamentnek sajnálkozását kellene kifejeznie a történetek felett. Erre nézve azonban nem jött létre a pártvezérek között megegyezés.

A parlament esti ülése

Baszaricsek: Az állam érdeke, hogy a belügyminiszter mondjon le! (Óriási láрма.)

Trifkovics: ... hogy megőrizzük a parlament méltóságát. Azt hiszem, hogy az, ami ma délelőtt történt, nem emelheti a parlament tekintélyét és nem biztosíthatja a polgári jogokat és a polgári szabadságot.

(Helyeslés a jobboldalon, zaj balról.) Tekintet nélkül arra, hogy a parlamentben ma történetekről mi a véleményem és tekintet nélkül arra, hogy a délelőtti események elítélendők, én

az illetékes minisztertől felvilágosítást kértem arról az esetről, amit ma a parlamentben felhoztak. (Tiltakozás az ellenzéken.)

Egy hang a radikális pártból: Hallgassatok gazemberek! Tönkreteszitek a parlamentet!

Trifkovics: A miniszter ur értesített engem, hogy

azonnal elrendelte a sürgős vizsgálatot ebben az esetben és hogy ez a vizsgálat minél igazságosabban és objektívebben folyhasson, a belügyminiszter elrendelte, hogy az illető tisztviselőt, akit ezzel az esettel gyanúsítanak azonnal függeszszék le a szolgálatból.

Moszkovjevics földmivespárti: A főbűnös a miniszteri padokban ül!

Kokanovics földmivespárti: Őt függeszszék fel! (Nagy zaj.)

Trifkovics: Azt hiszem, hogy a felfüggesztés után gyorsan be fog következni az illető tisztviselő végleges eltávolítása az állami szolgálatból.

(Zaj a baloldalon.)

Spaho: Nem hisszük!

Trifkovics: A munkát most folytatnunk kellene, miután azonban az idő már nyolc órához közeledik, javasolom, hogy az ülést zárjuk be és holnap foly-

tassuk a vitát a mai ülés napirendjével.

A Ház nagy többséggel elfogadta az elnök indítványát, mire az ülés fél nyolckor véget ért.

Uzunovics miniszterelnök nyilatkozata

A parlament ülése után Uzunovics miniszterelnök az újságírók előtt a következőképpen nyilatkozott a csütörtöki ülésen történetekről:

— A délelőtti ülésen történt eset olyan természetű, hogy az elnök jól tette, hogy semmiféle büntetést sem alkalmazott azok ellen, akik azt elkövezték. Ez az eset olyan súlyosan érinti a parlament tekintélyét és olyan súlyos támadás a parlamentáritás ellen, hogy azok a büntető eszközök, amelyek a parlament elnökének rendelkezésére állanak, nem látszanak elegendőnek ilyesminek a megtorlására. Maga a nép fogja azokat felett az ítéletet kimondani, akik jezt elkövezték és feleljenek tettükért választók előtt.

Harcias az ellenzék hangulata

A kormánynak az esti ülés gyors be- zárásával sikerült péntekre halasztani a Makszimovics belügyminiszter elleni vádirítványt és különösen a csütörtöki délelőtti eset tárgyalását. A parlament pénteki ülése iránt ezért óriási érdeklődés nyilvánul meg. A pártok a pénteki parlamenti ülést megelőzően klubüléseket hívtak össze, hogy további magatartásukat megbeszéljék.

Az ellenzék hangulata igen harcias és nincs kizárva, hogy obstrukciószerű magatartást fog tanusítani, ha a belügyminiszter nem vonja le a csütörtöki eset konzekvenciáit

és nem mond le. A kormány részéről viszont semmi okot sem látnak arra, hogy a belügyminiszter visszavonuljon a támadások elől és

az ellenzéknek teszik felelőssé azért, hogy a parlamentet ilyen világbotrány központjává tette.

Kétségtelen, hogy a csütörtöki események a kormány és az ellenzék között a viszonyt még jobban elmergesítették.

Makszimovics belügyminiszter pénteken fogja elmondani védőbeszédét és hír szerint vissza fogja fordítani a legyvert a Radics-párt ellen és

a Radics-pártot fogja megvádolni a választási erőszakosságokkal, amelyeket különösen a Vajdaságban követtek el.

Errenézve a belügyminiszternek igen alkalmas bizonyító eszköz van a kezél között és pedig a Radics-párt szuboticaí lapjának, a Neven-nek a választási követő napon megjelent száma, amelyben ez a Radics-párti sajtóorgánum megállapítja, hogy a választások szabadon folytak le, minden terror nélkül, ami a Radics-párt érdeme.

Egy mozsár — két letartóztatás

Vizsgálati fogságban maradnak a Ferrum-gyár tulajdajai

A szuboticaí rendőrség a Ferrumgyár igazgatóságának feljelentésére hétfőn letartóztatta Lendvai Lajos esztergályost és M. István kiskoru esztergályos tanoncot, akit tetten értek, amikor a Ferrum-gyárból egy munkászubonyba csomagolt rézmozsarot akart kicsempészni. A gyári portásnak gyanus volt M. István csomagja, ezért a fiut megmotozta és egy új mozsarat talált nála. A fiu bevallotta, hogy Lendvai Lajos esztergályos segéd parancsára akarta kivinni a mozsarat.

A Ferrum-gyár feljelentésére a rendőrség letartóztatta és az ügyészség fogságába szállította a mozsártolvajokat. A vizsgálóbíró csütörtökön hallgatta ki a két gyári munkást, Lendvai, Lajos tagadta, hogy tudott a tanonc füzelméről, de később beismerete, hogy a fiu az ő számára vitte ki a mozsarat, amelyet hatvan dinárért adott el egy másik munkásnak és tíz dinárt ígért a pénzből M. Istvánnak. M. István ártatlannak mondotta magát.

A vizsgálóbíró elrendelte a gyanúsítottak további fogvatartását.

KISEBBSÉGI ÉLET

A huszinszkói nemzeti tanács kiáltványt tett közzé, melyben sikra szállt Ruszinszkó autonómiájáért. A kiáltvány, mely kétféle orosz nyelven jelent meg, két fontos követelést támaszt:

1. A ruszin tartománygyűlés elnöke Ruszinszkó kormányzója legyen;

2. A ruszinszkói tartománygyűlés tizenhét tagja közül a kormány csak kettőt nevezzen ki.

A nemzeti tanács, melybe bevonták az összes kulturális és gazdasági intézmények képviselőit, a közeli hetekben négy hatalmas népgyűlést tart a nagyobb ruszinszkói városokban. A népgyűlés előkészítését a tanács megbízottai végzik, akik megjelennek minden ruszin községben, hogy egységes jegyzőkönyvet fogadtassanak el és irassanak alá a nemzeti tanács már ismeretes memorandumában foglalt követelésekre nézve. A nyelvi ellentétek egyelőre úgy elimináltak, hogy mindegyik frakció (az ukrán és nagyorosz irányzat) a maga helyesítését alkalmazza. A nemzeti tanács akciójának fontos politikai következménye lesz az egységes orosz párt megalakulása, amelynek vezérei dr. Kaminszky, dr. Fencsik, Volosin, a Brascsjákó testvérek, Kurtyák, Földesi, Gagatko lennének.

*

Romain Rollandot, a híres francia író egy erdélyi magyar újságíró levélben megkérdezte, hogy mi a véleménye a kisebbségi kérdésben. A világhírű író röviden válaszolt:

— Rokonszenvem a kormánya által elnyomott és minden európai kormány által elárult magyar kisebbségé.

*

A szlovenszkói keresztényszocialista párt elnöke, dr. Szüllő Géza képviselő elutazott Brüsszelbe, hogy részt vegyen a népszövetségi ligák kisebbségi bizottságainak ülésén. Az ülések február 24-ig tartanak.

*

Az egyházi adók közigazgatási uton való behajtására vonatkozó román törvény a Bratianu-kormány alatt hatályát veszítette. Hedrich szász képviselő a szász konzisztórium nevében Bratianu főnőnél későbbben kieszközölte, hogy az egyházi adókat továbbra is közigazgatási uton lehessen behajtani. Ebből az intervencióból származott az a csunya per, amely Dörr volt nagyszabasi polgármester és Hermann Plattner, a Siebenbürgische Deutsche Tageblatt főszerkesztője között keletkezett. Dörr ugyanis néhány társával beadványt intézett a parlamenthez és az egyházi adók sulyos voltára hivatkozva kérte, hogy az adók közigazgatási uton való behajtását ne engedélyezzék, mire Plattner cikket írt lapjában és renegátoknak nevezte Dörréket. A kisebbségi pártok parlamenti képviselői minden eszközt megragadtak arra, hogy a kultuszörvénybe bevételként a kisebbségi egyházi adók közigazgatási uton való behajtására szóló jogot. A kultuszörvény azonban erről a jogról nem gondoskodott. A liberálisok egy évre meghosszabbították a magyar törvény hatályát; ez a meghosszabbítás most lejárt. A kisebbségi egyházak képviselői közbenjártak a mostani kormánynál, hogy a régi jogot újból törvényesen adják meg. A vállalkozás sikerrel járt, mert Lepedatu pénzügyminiszter újabb engedélyt, illetve rendeletet fog kiadni a kisebbségi egyházi adók közigazgatási uton való behajtására.

*

A romániai zsidók sulyos helyzetéről Eisler Máttyás dr. főrabbi érdekes előadást tartott. „Ha összehasonlítjuk — mondotta — a romániai zsidóság mai helyzetét a háború előttiével, azt látjuk, hogy egyetlen vívmány az alkotmánytörvény papírosára írt egyenjogúság, amelyet az ó-királysági zsidók kaptak ajándékként a békekormányban. Erdély zsidósága ellenben csak megcsorbított szenvedett az egész vonalon: polgári jogában, amelyeket közigazgatási in-

tézkedésekkel sokszor megtagadnak, társadalmi helyzetében, amelynek atmoszféráját a féktelen irigység és gyűlölködő megvetés miazmáival mérgezték meg; szellemi fejlődésében, amelyet iskoláinkat megnyomorító intézkedésekkel és a tanulóifjúságunk ellen szabadjára eresztett brutális erőszak eszközeivel szorított vissza; erkölcsi színvonalában, amelyet a közmoral romlottsága rántott le a maga alacsony-
gába; gazdasági rétegződésében, ahol ami felül volt, gyakran alul került s viszont, úgyhogy nem ritkán a tőfenék iszapja borította el a felületet, rossz illatúvá téve meg a levegőt is, amit magunkba lélegzünk és még vallási gyakorlatunk szabadságán is részt utótt a közhatalom túrelmetlensége, amely a szombat és ünnepnap szentségének megszegésére kényszerítette gyermekeinket»

Obstrukció az amerikai szenátusban

Az ellenzéknek sikerült megakadályozni a német háborús vagyon visszaadásáról szóló törvényjavaslat napirendre tűzését

Washingtonból jelentik: A szenátusban az ellenzék obstrukciót kezdett és a kedden megnyitott ülést harmincórás szócsata után fejezték be. A szenátus ezen az ülésén a német háborús vagyon visszaadásáról szóló törvényjavaslatról tárgyalt és arról volt szó, hogy a javaslatot napirendre tűzzék-e még ezen az ülésnapon.

Amikor a szenátorok nagyrésze a

több mint egy napig tartó obstrukciótól kifáradva elszéledt, az obstrukáló ellenzék észrevette, hogy többségben van, mire hirtelen a vita abbahagyását és szavazást kértek. Ennek a taktikának meg is volt az eredménye, mert 29 szavazattal 24 ellenében kimondotta a szenátus, hogy a törvényjavaslatot a jelenlegi ülésnapon nem tűzi napirendre, így tehát az ellenzék akarata győzött.

Nem szüntetik meg teljesen Magyarország katonai ellenőrzését

A nagykövetségi konferencia a kisantant aggodalmaira nézve a budapesti szövetségek közti katonai bizottság jelentését kérte be

Bécsből jelentik: A Die Stunde jelentő Párisból, hogy a magyar kormány és a nagykövetségi konferencia között megindult tárgyalások a nagykövetségi konferenciának arra a nyilatkozatára vezettek, hogy a még függőben volt két pontra nézve, a municiógyárak és municiókészletek kérdésében a trianoni békeszerződés rendelkezéseit teljesítették

Magyarország katonai ellenőrzése megszüntetésének még csak azok az ellenvetések állnak az útjába, amelyet a kisantant államai emeltek és amelyek a sport-szervezetekre és a magyarországi repülőgépek szolgál-

latra vonatkoznak. Ezek a kisantant szerint titkos katonai szolgálatban vannak.

Olaszország, Japán és Anglia képviselői a nagykövetségi tanácsában Franciaországgal ellentétben

a magyar katonai ellenőrzés megszüntetésének előfeltételeit bekövetkezettnek jelentették ki.

A nagykövetségi konferencia végül mégis oly értelmű határozatot hozott, hogy

a kisantant aggodalmait a budapesti szövetségek közti katonai ellenőrző bizottság elé terjesztik jelentéstétel céljából és ennek alapján döntenek végleg.

Franciaország feladja semlegességét Kinában

Csang-Cso-Lin fegyverszünetet köt a kantoni csapatokkal

Dühöng a terror Sanghaiban

Londonból jelentik: A Kinából érkező jelentések szerint

Csang-Cso-Lin tábornagy és a kantoni csapatok közt fegyverszüneti tárgyalások indultak meg, amelyek közvetlen befejezés előtt állanak.

Csang-Cso-Lin a fegyverszüneti szerződés megkötését csak attól a feltételtől teszi függővé, hogy a kantoni kormány kiutasítja Kinából az orosz agitátorokat.

A kínai helyzettel foglalkoztak az alsóház szerda esti ülésén. Baldwin miniszterelnök egy interpellációra válaszolva közölte az alsóház tagjaival, hogy

az angol kormány egyetlen gvarmat kormányát sem szolgáltatta fel arra, hogy küldjön csapatokat Kinába.

Mint Párisból jelentik, az az érdektelenség, amellyel Párisban egészen a legutóbbi napokig a kínai eseményeket szemlélték, most már rendkívüli idegességnek ad helyet.

Sanghai lövetése arra kényszeríti a francia kormányt, hogy komolyan számba vegye a helyzetet, mert nagy veszedelem fenyegeti a francia koncessziók területét.

ha Sanghaiban sor kerül a déli és

északi hadsereg összeütközésére. Éppen ezért

a francia kormány arra az elhatározásra jutott, hogy feladja eddigi várakozó álláspontját és minden előkészületet megtesz a francia birtokok védelmére.

A francia kormány igen jelentős számú tengeri haderő kihajózását rendelte el a francia koncessziós terület védelmét ellátó rendőrcsapatok védelmére.

A nyugtalanság annál nagyobb Párisban, mert komoly ok van az aggodalomra, hogy

a kínai nacionalisták mozgalma áttérjed Indo-Kinára is, ahol Franciaországnak gyarmatai vannak.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai tengerészeti minisztérium közli, hogy szerdán újabb három amerikai torpedóromboló kapott parancsot Sanghaiba való indulásra.

Sanghaiból az angol lapok külön tudósítói izgalmas részleteket közölnek arról a borzalmas terrortól, amellyel Li-Pao sanghai-i rendőrfőnök a sztrájk és a lázadás vezetőit kiirtja.

Minden reggel újabb és újabb fejek jelennek meg a telegráfoszlopokon, míg a kivégzettek

testeit temetetlenül szanaszét hevernek az utcákon.

úgyhogy a járókelőknek és járműveknek vigyázva ki kell kerülniök a minduntalan eléjük kerülő holttesteket. Rengeteg copfos fej van kiszőgezve a város különböző pontjain és egymást érik katonai csapatok targoncákkal, amelyek tele vannak levégőt leiekkel.

A katonai csapatok, amelyekhez egy-egy hóhér van beosztva, feltartóztatják a legkevésbé is gyanús elemeket és rögtön a helyszínen ki is végzik őket.

Elég egy röpcédula, amit a feltartóztatotttal találnak ahhoz, hogy nyomban végrehajtsák a kivégzést. Ahol ezek a katonai különítmények megjelennek, azonnal végetér minden csoportosulás és vérfogvasztó csendben várják, hogy kik lesznek a terror niabb áldozatai. Sok esetben a lefejezést végző bizottság tagjai, akik csak ürügyet keresnek és példát akarnak statuálni, megmozdítják a járókelők és ha egy röpiratot vagy egyéb gyanús iratot találnak náluk, azonnal kivégzik őket. Szerdán újból tíz diákokat végeztek ki röpiratok terjesztése miatt és ugyszólván senkinek sem biztos az élete Sanghaiban. A sanghai-i kereskedők és bankárok egyesülete és a társadalmi egyesületek tiltakoztak a kegyetlenkedések ellen.

Novisza város nem fizet rá a földcserére

Adamovics nyugalmazott főispán nyilatkozata

Noviszáról jelentik: Nagy feltűnést keltett a legutóbbi városi kiszélesített tanácsülésen Prodanovics Mihály dr. városi tisztifőügyésznek az a bejelentése, hogy a város a hidsáncok kérdésének rendezésénél a saját területeit cserélte el. A Bácsmegeyi Napló munkatársa beszélgetést folytatott Adamovics István dr. nyugalmazott főispánnal, akinek főispánsága idejében jött létre ez a megállapodás és Adamovics dr. a hidsáncok kérdéséről a következőképp nyilatkozott:

— Prodanovics Mihály dr. főügyész bejelentése tévedésen alapul, mert nem felel meg a tényállásnak, hogy a város a saját földjeit cserélte el a saját ingatlanaival. A régi és azóta már megszünt hidsáncok területén a régi osztrák polgári jog volt érvényben, amelyben a megosztott tulajdonjog különös fogalma is szerepel. Ilyen »megosztott tulajdonjog« érvényesült a hidsáncok területén is. Ez a szokatlan és nálunk alig ismert fogalom úgy értendő, hogy a hidsánc területe egy időben a városé és a kincstáré is volt. Mindketten egyforma tulajdonosok voltak és a katonai kincstár nemcsak a szolgálmi jogot bérlette örökidőkre. A megosztott tulajdon következtében a területek felszíne a katonai kincstáré, az állag a városé volt. Ezenfelül a katonai kincstárnak volt még joga további negyven holdra. Ezen a negyven holdon minden tervbevett építkezés előtt ki kellett a katonai kincstár engedélyét kérni, amelyet a katonai kincstár azonban sohasem adott meg. A cserével minden körülmények között jól járt a város. Az átengedett terület a katonai repülőtér további fejlesztésére szolgál. Ez is olyan fontos szempont, amely akkor a mérlegelésnél döntő elhatározással volt. Másrészt a város szempontjából nem lehetett mindegy, vajon a 160 holdat az agrárreform veszi-e el vagy azt a területet repülőtér céljaira engedik át. Végül igaz, hogy a lakta nyak nagy értéket képviseltek, de azoknak fenntartása sokkal többbe került volna, mint amennyit a katonai kincstár bér címén fizetett és így állandóan passzív tételként szerepeltek volna. A lakta nyak átengedésével biztosították a városnak a helyőrséget, ami szintén fontos szempont volt. Mindent egybevetve a város nem járt rosszul és az adott körülmények között a városra előnyös megállapodást létesített.

Trombitaszóval a halálba

Egy szentai szabósegéd éjjeli zenét adott kedve ab aka alatt és azután mellbe lölte magát

Szentáról jelentik: Egész Szentát izgalomban tartja az a tragikus öngyilkosság, amely szerdán éjjel történt és amelynek háttérében romantikus szerelmi történet húzódik meg. Az öngyilkos Molnár Lajos tizenhétéves szentai szabósegéd, aki trombita-zene mellett szívenlőtte magát és a helyszínen nyomban meghalt.

Molnár Lajos már régóta udvarolt B. Ilonka szentai leánynak, aki azonban nem viszonozta a szerelmes fiatalember vonzalmát. A reménytelen szerelm az utóbbi napokban már valósággal buskomorrrá tette Molnárt, aki elkeseredésben azután öngyilkosságra szánta magát. Szerdán délután Molnár, bár nem volt miatós természetű és nem volt borívó, betért a Heiduska-féle vendéglőbe s ott borozni kezdett. A vendéglőben tartózkodott egy trombitás-zenekar, amellyel megegyezett, hogy elkísérik haza, ahol mulatni fognak, de utközben megállnak B. Ilonka ablaka alatt és éjjeli zenét adnak. Este tíz órakor indultak el és a leány ablaka alatt több nótát eljátszottak, majd Molnár lakása felé tartottak. Molnár megparancsolta a trombitásoknak, hogy a lakása ablaka alatt játszanak, ő pedig bement szobájába. A zenekar Carmen indulójával nyitotta meg a hangversenyt, mire Molnár kinyitotta az ablakot, kiadott nekik száz dinárt és kérte, hogy játszáék el neki a »Csak egy kislány van a világon« című dalt. A trombitások javában fújták a »Csak egy kislány...«-t, amikor egyszerre csak négy lövés dördült el. A trombitások ijedtükben szerte-szét futottak és csak később tértek vissza, amikor már minden elcsendesült. Az ablakon keresztül rémülten látták, hogy Molnár véresen hever a padlón. Előbb fellármázták a fiatalember háziasszonyát, majd értesítették a rendőrséget, ahonnan kiszálltak a helyszínre.

Molnár, mire a rendőrség emberei megérkeztek, már halott volt. A golyó a mellébe fúródott és megsértette a szí-

vet is, úgyhogy a szerencsétlen fiatalember néhány pillanat alatt elvérzett. Az asztalon egy levelet találtak, amelyben megírja, hogy öngyilkos lesz. Leveleiben a következőket írja:

»Megálmodtam az öngyilkosságot. Elkeseredésem okát nem szá-

bad elmondani, sem megírni. Nem lányért lettem öngyilkos, nem kell menyasszony.»

A rendőrség a holttestet, miután Molnár szülei nem Szentán laknak, kiszállította a hullaházba és onan temették el csütörtökön.

Gyilkosság nyolc dinárért

Két muzsikuscigány hal iltos párbajj egy topolai kocsmában
Két évre ítélték Sárközi Lajos cimbalmos gyilkosát

A szubotívai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa a szándékos emberöléssel vádolt Balázs Béla József topolai zenész bűnügyét. A vád szerint Balázs múlt év december 9-ikén éjjel egy topolai kocsmában szíven szarta Sárközi Lajos cimbalmost, aki a helyszínen meghalt.

A csütörtöki főtárgyaláson a közbíró Csulinovics Ferdo dr. államügyész képviselte a védelmet Gjenero Márkó dr. látta el. A december 10-ike óta vizsgálati fogságban levő Balázs Béla József vádolt a bűnösség kérdésére azt felelte, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert Sárközi támadta meg őt és így csak önvédelemből eselekedett.

Az elnök: Adja elő, hogy történt az eset.

A vádolt: December 9-ikén este bementünk a Kaszinó-kávéházba az egész zenekarral. Heten voltunk, én voltam a klarinétos. Záróráig muzsikáltunk. Amikor bezárták a vendéglőt, mindanyian elmentünk.

— Hány óra volt akkor?

— Éjjel két óra. Amikor hazafelé mentünk, utközben a »Náci«-féle kocsmat nyitva találtuk, bementünk egy kis snapszra.

— Ki volt magukon kívül még a kocsmatban?

— Egy másik zenekar tagjai voltak ott és két rendőr, akik szolgálatból tértek haza. Én ismertem a rendőröket és beszélgetni kezdtem velük. Később a rendőrök elmentek, de mi még maradtunk. Egy ideig beszélgettünk, amikor Sárközi Lajos, aki a másik zenekarhoz tartozott, kártyát vett elő és játszani hi-

vott. Először csak pálinkába ment a játék, azután Oláh Béla, Sárközi és én huszonegyest játszottunk, de már pénzben. Én adtam a bankot, nyolc dinár volt a bankban. Sárközi megütötte az egész nyolc dinárt, azonban nemcsak azt vitte el, hanem még másik nyolc dinárt is, ami én előttem állt. »Add ide a nyolc dináromat« — mondtam neki.

— Te a nyolc dináromat keresed? — mondta Sárközi és hátra nyult a botjára, megfogta és rám akart ütni. Ez még mind az asztal mellett volt, ahol mindannyian ültünk. Amikor láttam, hogy botot emel rám, felugrottam és átszaladtam egy másik asztalhoz, Sárközi jött utánam és kerülgetett. Így jutottunk a söntés elé, ahol ütlegetni kezdett a bot. A fejemre akart csapni, de én felemeltem balkezemem védelmül és így az ütések csak a kezemet érték. Két helyen tört el Sárközi botja, a harmadik darab, a bot fogantyúja, tovább is a kezében maradt és annak a hegyes, szilánkos végével szurkált felém. Akkor már nagyon megijedtem, mellényzeheimből lakt megfogtam a karomat. Akkor teljes kivételtem a kést, szurni akartam, de a erővel hátra csaptam a késsel, hogy értem-e ekkor valakit, nem tudom.

Az elnök: De azért a szívébe döfte Sárközinek a kést.

A vádolt: Nem láttam, hogy hová szurok.

A vádolt kihallgatása ezzel véget ért. A bunperben két tanu volt beidévezve, akik közül a bíróság először Bacsa Mária kocsmarosnét hallgatta ki, akinek a kocsmatjában történt a tragikus eset. Elmondta, hogy férje borszállítás miatt távol volt hazulról és egyedül volt. Éj-

tel három órakor felzavarták, kinyitotta az ajtót. Cigányzenészek jöttek be, Sárközi is köztük volt, bort ittak. Nemsokára rá egy másik zenekar tagjai jöttek be, Barátságosan beszélgettek, később Sárközi, Balázs és Oláh kártyáztak.

— Akkor Sárközi és Balázs nyolc dinár miatt összeveszték. Balázs kérte a nyolc dinárt Sárközitől. Erre Sárközi ennyit mondott: »Hepp.« Balázs erre szitokkal válaszolt: »Hepp vagy te.« Sárközi ekkor arculütötte Balázst. Azután Sárközi botot vett elő és meg akarta ütni Balázst. Én közéjük álltam és eltasztítottam Balázst, de Sárközi rajtam keresztül tovább ütötte. Balázs kezével védekezett. Amikor láttam, hogy komoly a dolog, a bot is több helyen eltört, elugrottam.

Vukovics Grga hivatalnok, aki törvénytelen jelen volt a kocsmai szurkálásnál, elhalta, hogy ő vette ki a kést Balázs kezéből a szuras után.

Jeremics Riszto dr. és Perazics Bozsád dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő ezután szakvéleményüket a sebesülésről. Csulinovics Ferdo dr. államügyész fentartotta a vádat. Gjenero dr. védő azt fejtette, hogy védece önvédelemből használta kését.

Az elnök ezután az elhalt özvegyétől megkérdezte, hogy kére kártérítést. Az özvegy tízezer dinár kártérítést és ezerkétszáz dinár temetési költséget kért. A bíróság ezután meghozta az ítéletet, amelyben Balázst bűnösnek mondta ki erős felindulásban elkövetett emberölés bűntetteiben és ezért két évi börtönnre ítélte, amelyből két hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az indokolásban kimondta a bíróság, hogy Sárközi súlyosan bántalmazta Balázst és ez volt oka erős felindulásának. Fügyelembe vette továbbá a bíróság a vádolt bűntelen előéletét, beismerését és családját. Az ügyész a minősítés miatt felebbezett. Az elítelt az elnök kérdésére így szólt:

— Nem tudok most szólni, pár nap meggondolási időt kérek.

Tudomására hozták, hogy nincsen meggondolási idő, de közben védője bejelentette a felebbezést. A bíróság egyben kimondta, hogy az elítelt továbbra is vizsgálati fogságban marad.

A hajnali ügyvéd

Irtó: Krudy Gyula

Özvegy Boldogfalviné, bár férje elmúltával a szülésznök iskoláját is elvégezte, az Angyalzugban mégis inkább arról volt nevezetes, hogy elhunyt férjének tudományait, könyveit, írásait örökölte. Boldogult Boldogfalvi ur olyan ügyvéd volt itt az Angyalzugban, hogy hétszerez rablőgyilkosoknak is szívesen vállalta az ügyét, a malomgyújtatók törvényelotti védelmezése pláne öröme szolgált. Az esti órák alagútjában messzi földről felekeresték az olyan emberek, akik olyan dolgokat hordtak a keblükben kendőbe csavartan, amely dolgokkal nem szokás hivalkodni: hamis bankót vagy elveszett lovak kötőféket. Boldogfalviné öröklé férje után mindazokat a könyveket, amelyek tanácsot adtak arra nézve, hogyan kell végrejeldekezni azoknak a vén mihászánaknak, akiknek a bundájukon kívül egyébük sincs a világon, mégis holtig eltartatni szeretnék magukat valamely kapzsi rokonnal és ugyancsak özvegy Boldogfalviné szavaiban bizakodtak azok a világon mindenfelé feltalálható emberek, akik egész életüket annak szentelik, hogy különböző örökségeket keresnek és ebben az előglalásukban gyakran különös dolgokra jönnek rá, például arra is, hogy a róluk megfeledkezett távoli atyafinak a sűrű haja között egy szeg fejének a nyoma látszik. Hogyan került ez a szeg a holt ember fejébe? — kérdezték ezek a mindenfelé lézengő emberek özvegy Boldogfalvinét. Boldogfalviné megnézte az elhunyt fiskális könyveit és felelt, mint-ha maga a híres prókator beszélne.

Boldogfalviné híre tehát messzi vidékre terjedt a kis Angyalzugon kívül. Az angyalzuglakosok, akik már csak azért is ráérnek egymás megfigyelésére, mert az uccának csak egy bejárata

van — azon a helyen, ahol az uccából ki kellene menni, állott Boldogfalviné hosszú, földszintes háza, amelyet az egykori ügyvéd, miért, miért nem, zöldrefestett zsindelel borított be. Itt végződött a világ, innen tovább nem lehetett menni a kereszben álló ház miatt, itt visszafordulhatott az az ember, aki még útra kíváncsi volt a világra, miután az Angyalzug fenekéig eljutott.

Az öreg honvéd, Napkeleti bácsi, aki angyalzugi háztulajdonos létére nem kapott helyet a pesti honvédműhelyben, mondogatta is, hogy özvegy Boldogfalviné az okozója annak, hogy ez az ucca nem fejlődik úgy, mint a kis város többi uccái.

— Még csak új boltokat sem nyitnak az asszonyág miatt — kiáltott nagy borzas szakállából az egykori honvéd és az egydarabból való meggyfabotjával integetett Boldogfalviné háza felé, amikor alkonyatonként a házikója előtt levő padocsókára telepedett.

Am Boldogfalviné nem maradt adósa.

— Kocsmat szeretne nyitni a házában Napkeleti bácsi, de én nem engedem, hogy az Angyalzugban reggeltől estig részeg emberek verekedjenek — replikázott az özvegy, akinek törvénytudását mindenki elismerte.

Ugyanígy végzett másik szomszédjával, azzal a nyugalomba vonult tanárral, akinek már semmi egyéb dolga nem volt a világon, mint a bütykös lábainak az áztatása a meleg, szappanos vízzel feli táiban. Persze, ilyenkor ráért gondolkodni is Podolinszky ur és kisütötte, hogy azért van esekély értékük az angyalzugi házaknak, mert Boldogfalviné a zöld- meg vörösmázás cserépedényeit szállítás végett a kertje rácsos kerítésére akasztatja.

— Ezek az átkozott fazekak elriasztják a legjobb vevőket! — agltált a professzor olyankor a szomszédok körében, amikor fájós lábaira végre éberlasztung cipőt húzott. (És nagy öröme

telt abban, ha esti időben Boldogfalviné valamely kintfelejtett fazekát kődobással megsemmisíthette.)

Az özvegynek ebben a kérdésben is tanácsot adtak reitelmes könyvei.

— Ennek a vén salabakternek (már mint tekintetes Podolinszky urnak) az a betegsége, hogy uccára akar köpködni. Sikátort szeretne huzatni az én kertem és az ő kertje között, hogy ablakából komótosan leköphesse az egész világot.

A mogorva Podolinszky, aki nyugdíjaztatása óta valóban haragban volt az egész világgal, kirántotta a lábát a szappanos vízből.

— Az ördög, a valóságos ördög beszél ebből a boszorkányból — rikoltozott, de többé senki nem hitte el, hogy a professzor valóban városfejlesztési szempontból akar sikátort vágatni a szomszédos uccáig, amely sikátor az özvegyasszony telkéből is elvenne valamit.

Persze, Boldogfalviné téli hajnalokon, amikor lámpavilág mellett kell felkelni: nem nyugtázkodott az ágyban, mint öreg szomszédai, akik csak ilyenkor gyújtottak rá az első pipára. Talpon volt ő már akkor, midőn a harangozó az ádventi misére beharangozott, pedig még olyan nagy volt a téli sötétség, hogy a különböző kísértetek, amelyek az ilyen Angyalzughoz hasonlatos uccákat szívesen szokták látogatni, akaszkodva függték a kertek derlepte galyain. Am Boldogfalviné vette a lámpását és elhessegetvén a kapufélfáját hátukkal támasztgató éjjeli jövevényeket, a hajnali misére sietett a falak mentén.

Boldogfalviné ráncos köpenyegé alól alig dugván ki kezilámpását, felismert mindenkit, akik a ködben, éjben, ádventi álomban borongva mendégéltek a házak fala mellé lapulva, hogy elérhesék a sánta harangozó által már megnyitott templomot, ahol vigasztalódást lennek minden éjszakai szenvedésükért.

— Mária — kiáltott át Boldogfalviné az Angyalzug másik oldalára, ahol kutyafejű kövek borították a gyalogjárót az innenső macskafejű kövek helyett. — Talán már megint bögtél éjszaka?

Fiatal leány jött át a tuloldakról a kiáltásra és a ködben is megtalálta az özvegy ügyvédnét, hogy annak karjába kapaszkodhasson.

— Még ma megölöm magam — mondta a leány a ködben, éjben az özvegy ügyvédné fülébe, mire az így felelt:

— Még ma megtalálom azt a deli lovagot, aki a templom oszlopa mellett vár rád. Akit amugyis látni lehet, ha nem áll a Lucaszékre az ember.

— Még ma megölöm magam — felelt Ilona, mint mindazok a nők szokták mondani, akik csak a templomok külső falán levő Krisztusoknak a kölábáig merészkednek.

Az egykori ügyvédné lehajolt:

— Még ma megismerheted házamban azt a völgeányt, aki majd megint felvidítja életedet azok után a férfiak után, akik kedvedet elvitték. Ha másképpen nem láthatod őt, látni fogod a kártyában. A szenvedő leány most már melegebb csókokat lehelt a templom salétromos falára.

Hisz ott botorkázott a templom lépcsőin Vigkend Miska is, aki az Angyalzugban hajdanán gavallér és kocsmafi volt.

— Miska — mond az özvegy ügyvédné komoly, megfontolt hangon, mintha egész életében ezen a gondolaton rágódott volna — még mindig nem unta meg a betyáréletet?

— Éppen azért jövök a templomba, mert javulni akarok — felelt az angyalzugbeli uriember, akinek az volt a híre, hogy a legszebb színésznök a szerelméi.

— Jöjjen el délután hozzám, majd bemutatok magának valakit, aki megmenti ebből a korbely életből — sugta a hajnali ügyvéd és belépett a misére.

Ujabb földosztás Noviszdai földjeiből

A város tiltakozik a földosztás ellen

Noviszadról jelentik: A noviszadi agrárhivatal csütörtök reggel hivatalos átirattal arról értesítette Noviszad város tanácsát, hogy Szerics Jakab és társai noviszadi lakosok részére a Pirosi-ut mentén lévő városi szériuskeretből házhelyeket fog kiosztani. Az agrárhivatal értesítése nagy izgalmat keltett a városházán, mert a várostól már eddig is annyit féltek el, hogy az agrártörvényben megállapított maximum nem maradt meg.

A városnak eredetileg 5424 hold és 822 négyzetméter földje volt és ebből csak 430 hold és 1533 négyzetméter szántóföld, továbbá 37 hold és 1530 négyzetméter szériuskeret maradt, vagyis összesen 468 hold és 1563 négyzetméter, tehát kevesebb, mint amennyit az agrárreform megenged.

Lakics János polgármesterhelyettes az agrárhivatal értesítéséről a következőket mondotta a *Bácsmegyei Napló* munkatársának:

— Az agrárhivatal értesítése meglepett bennünket, mert már eddig is többet vettek igénybe agrárcélokra, mint amennyit a törvény megenged. Mi annak idején megfeleltünk a noviszadi agrárhivatal határozatát az agrárigazgatósághoz és amikor az is jóváhagyta a döntést, az ellen az agrárreformminiszterhez feleltünk, de eredménytelenül. Noviszad saját földjeiből többet osztott fel, mint bármelyik város. A Kamenicai-uton 80, a Temerini-uton 130—150, a Schulz-malom tájékán 100, a Slanabarán további 100 házhelyet adtunk majdnem ingyen, úgyhogy a város maga végezte itt az agrárreform teendőit. Ezt most azzal ismerik el, hogy újabb földeket vesznek el tőlünk.

— A város visszareklamált 310 holdat, amelyet hosszas küzdelem után vissza is utaltak nekünk, de azokat nem fogjuk saját céljainkra felhasználni, hanem eladjuk és a befolyó pénzekből tisztviselő- és szegénylakásokat építünk. A város képviselője március elsején megjelenik a házhelyek kiosztásánál és újból tiltakozni fog a földosztás ellen.

Nyolc halottja van a spanyoljárványnak Adán

A Tisza menté dühöng a náthaláz Szuboticán két ón végét ér az iskolai szünet — Becskereken most zárák be az iskolákat

A spanyoljárvány Szuboticán már szünetben van, újabb megbetegedések alig fordulnak elő, hétfőn már az iskolákban is megkezdődnek az előadások. A környéken azonban, különösen a Tisza-mentén katasztrófális méreteket ölt a járvány. Szentáról érkezett jelentés szerint a náthaláz különösen Molon, Martonoson és Adán pusztít, az utóbbi községben két nap alatt nyolcan haltak meg náthalázban.

Szentán könnyű a betegség lefolyása és habár rendkívül sokan betegedtek meg, a járványnak mindössze egy halálos áldozata volt. Viszont a szentai járás valamennyi községéből riasztó hírek érkeztek a szentai főszolgabíróhoz a járvány terjedéséről. Horgoson és Molon csaknem minden házból van beteg, azonban a betegség nem jár komplikációkkal és a betegek két-három nap alatt felgyógyulnak. Martonoson már komolyabb a helyzet, mert a náthaláz a legtöbb esetben tüdőgyulladást von maga után.

Katasztrófális következményei voltak a járványnak Adán, ahol az utóbbi két nap alatt Hős János, Király István, Nemes Alajos, Gállik András, Surányi Károly, Trombitás Sándorné, Csivik Julia és Szollár Béláné haltak bele a náthalázba. A tömeges halálozások a községben pánikot idéztek elő.

A szentai járásban a járvány miatt valamennyi iskolában szünetel a tanítás. Becskerekről jelentik: Becskereken a

spanyoljárvány terjed. A csütörtöki napon bezárták az összes becskereki elemi iskolákat, óvodákat és a polgári leány- és fiúiskolát. A közeli napokban valószínűleg sor kerül a kereskedelmi akadémia és a gimnázium bezárására is.

Szombori jelentés szerint a spanyoljárvány a szombori járásban is egyre terjed. Az újabb beérkezett jelentések szerint különösen Csonoplján dühöng a betegség, a községben minden házból beteg van.

Szomborban szintén nem szűnik a járásban 600 a betegek száma.

Megsemmisítették a Ferad Draga elleni ítéletet Uj nyomozást rendeltek

Beogradból jelentik: A beogradi semmitőszék csütörtökön hozott ítéletet Ferad Draga bég, a dzsemlit volt vezére bűnyűjében, akit a skopljei törvényszék múlt év decemberében husz évi börtönre ítélt.

A semmitőszék megsemmisítette

vány. Nagy zavarokat idéz elő az, hogy a munkásbiztosító orvosai is csaknem mind betegek és így nem képesek rendelni a betegek számára. Hasonló a helyzet a vidéken, ahonnan az orvosok megbetegedése következtében nagy számmal mennek betegek Szomborba kezelés végett.

A kulai járásban 223 újabb megbetegedés történt. Dárdán 302 a betegek száma. Noviszadon 2910, a noviszadi járásban 499, Apatinban 1490, az odzscali járásban 600 a betegek száma.

a mitrovicai törvényszék ítéletét és új nyomozást rendelt el arra nézve, hogy Ferad Draga a háború alatt aktív részt vett-e három szerb felakasztásában.

Az ítélet politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Angol-amerikai konfliktus Nikaragua miatt

Anglia hadhajókat küld Nikaraguába a brit állampolgárok védelmére — Az Egyesült-Államok kormánya nem tűri az angol beavatkozást

Newyorkból jelentik: Nikaraguában komoly bonyodalom támadt Anglia és Amerika között. Kellogg külügyi államtitkár szerdán késő éjjel hivatalos közleményt adott ki, amely szerint az angol ügyvivő Managuában Eberhardnak, az Egyesült-Államok nikaraguai követének jegyzékét nyújtott át, amelyben bejelenti, hogy

az angol kormány a Nikaraguában élő brit állampolgárok életének és vagyonának oltalmára hadihajókat fog küldeni Nikaragua délnyugati partvidékére, ha az uccai harcok, gyújtogatások és fosztogatások nem szűnnek meg. A jegyzék köszönetet mond az Egyesült-Államok eddigi segítségéért, amelyre Anglia továbbra is számít.

Az angol jegyzék bombaként hatott Washingtonban. Kellogg külügyi államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült-Államok eddig is megtett minden lehetőt és ezután is meg fog tenni mindent annak érdekében,

hogy nemcsak a saját állampolgárait, de általában a Nikaraguában élő idegeneket megvédje.

Egyelőre a washingtoni kormány még nem foglalt állást, hogy mit fog tenni abban az esetben, ha Anglia hadihajókat küld Nikaraguába, azonban ez idegen beavatkozás volna, amelyet Amerika a Monroe-elvvel fogja nem tűrni.

Hangsúlyozta Kellogg államtitkár, hogy az angol beavatkozás annál kevésbé érthető, mert hiszen éppen most határozták el Washingtonban, hogy

Amerika erősítő csapatokat küld Nikaraguába és hogy az amerikai katonaság minden külföldi állampolgár biztonságáról kezkeskedik és éppen szerdán indult el a Henderson amerikai hajó ezer katonával Nikaraguába.

Managuából érkező jelentés szerint az angol ügyvivő hasonló tartalmu jegyzéket adott át a nikaraguai külügyminiszternek is.

Átadták az angol jegyzéket a londoni szovjetkövetnek

Angliában nem várnak sok eredményt a jegyzéktől

Londonból jelentik: A közvéleményre a legnagyobb szenzációval hatott az a tény, hogy

az angol kormány jegyzékét, amely az angolelleses szovjet-propaganda megszüntetését követeli és az Oroszországgal való diplomáciai viszony megszüntetésével fenyeget, már szerdán átadták a londoni szovjetkövetnek.

Az angol sajtó kimerítően kommentálja a jegyzéket, amely legközelebb a parlamentben is szóba kerül, miután a munkáspárt az angol-orosz viszony kérdésért interpelláció alakítását akarja szövegni. Figyelembe véve a parlament programját, az interpelláció tárgyalására valószínűleg csak március 9-én kerülhet sor.

A sajtó tulnyomórészen a konzervatív pártnak tudja be a jegyzék sürgős továbbítását. A konzervatív lapok azonban

nincsenek megelégedve a jegyzék hangjával és tartalmával és attól semmi különösebb fordulatot nem várnak

az angol-orosz viszony ügyében,

mert nem hiszik, hogy a jegyzék Moszkvában különösebb hatást fog kelteni.

A *Morning Post* azt írja, hogy a külügyminisztériumnak Oroszországgal szemben követett erélyes politikáját főképp azért helyeslik, mert a szovjet-propaganda most már kizárólag nem Nagybritannia, hanem az egész világ civilizációja ellen irányul. A *Daily Telegraph* szerint az angol-orosz feszültség bizonyára nagyfokú idegességet fog kiváltani Németországban, amely legújabbban az érdektelen közvetítő szerepét akarja betölteni Moszkva és London között.

A *Times* Chamberlain jegyzékének legnagyobb jelentőségét abban látja, hogy

a jegyzék végre szakított azzal az állásponttal, hogy az orosz szovjet-kormányt ép olyan udvariánisan kell kezelni, mint a többi államok kormányait.

A lap hangsúlyozza, hogy a jegyzék hangja éles ugyan, de azért nem hiszik, hogy a jegyzéknek nagyobb hatása lesz.

A liberális sajtó beismeri, hogy az egyre fokozódó angolelleses propagandát nem lehet tovább is tétlenül nézni, mindazonáltal kétségbe vonják, hogy a kínai nemzeti öntudat ébredését a szovjet-propaganda idézte elő. A *Daily Chronicle* szerint a diplomáciai viszony megszüntetésének kérdését nagyon is mérlegelni kell és vigyázni kell, nehogy újabb világháború magvait hintsék el.

A *Daily News* is azon a véleményen van, hogy

az angol jegyzék aligha fogja elérni célját,

mert hiszen a szovjetkormány egzisztenciális érdekeit adná fel, ha teljesítené az angol követeléseket.

A határmenti irattárakat két hónap alatt cserélik ki Me küldték Szuboticára a jugoszlav-magyar konvenciót

A jugoszláv és magyar kormányok között hosszabb idő óta tárgyalások folynak az anyakönyvi másolatok, telekkönyvi lajstromok, a bíróságoknál lévő kereskedelmi regiszterek, terv- és térrajzok, könyvtárak és muzeumok, az egyházi és városi földekre vonatkozó bérleti szerződések, kataszteri irattárak kicserélése ügyében. A tárgyalások a két kormány között a napokban befejeződtek és a kormányok delegátusai kölcsönösen kicserélték a megegyezésről szóló jegyzőkönyveket. A külügyminisztérium Szomborba, Szentára és Szuboticára is küldött egy példányt ebből a konvencióból és felhívta az illetékes hatóságok vezetőit, hogy az átadásra szánt iratokat a legrovidebb időn belül gyűjtsék össze. A konvenció szerint ezeket az iratokat hat hónapon belül kell kicserélni.

Érdekes, hogy a két ország kormánya között az árvaszéki ügyekben a valorizáció kérdése miatt nem jött létre megegyezés, mert a delegátusok a hosszas tanácskozások során nem tudtak olyan megoldást találni a valorizáció kérdésében, amely mindkét állam érdekeit kielégítette volna.

A külügyminisztérium átirata a szuboticiai hatóságokhoz is megérkezett és megkezdtek a kicserélésre kerülő ügyiratok csoportosítását.

Tizenötévre ítélték a kéjgyilkos juhászlegényt A gyilkos ruháján véryomokat talált a hivatalos vegyviz gálat

Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék csütörtökön hirdette ki az ítéletet Mayer Ferenc juhász bűnyűjében, aki kéjgyilkosság vádjával terhelve állott a bíróság előtt. A bíróság Mayer bűnösnek mondotta ki előre megfontolt szándékkal elkövetett kéjgyilkosság büntetésében és ezért tizenötévi fegyházra ítélte.

A csütörtöki tárgyaláson dr. Gyurgyevics Vojiszláv törvényszéki elnök felolvasta a beogradi vegytani intézet véleményét. A vegytani intézet megállapította, hogy a Mayer ruháján és teherneműjén talált foltok embervértől származnak.

A vádlott az utolsó percig ártatlanságát hangoztatta és a bizonyítékok ellenére is tagadta, hogy a múlt év szeptemberében ő gyilkolta meg Retzier Izabelát és leányát, Erzsébetet.

Moszkvita ügyész mondotta el ezután vádbeszédét és halálbüntetést kért a gyilkos juhászlegényre. Dr. Karlovac védő felmentést kért. A perbeszédnek elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Az ítélet délután hat órakor hirdette ki dr. Gyurgyevics Vojiszláv elnök, mely szerint Mayer Ferencet tizenötévi fegyházra ítélték. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védő feleltek.

**98 dinárért
selyemkalapok**
mind a színen és formában
STEIN kiskápolna mellett.

Március elejére hívták össze a beogradi tartománygyűlést

A képviselők a beogradi kerületben kétszázötven dinár napidíjat kapnak

Beogradból jelentik: A beogradi tartománygyűlés csütörtöki ülését délelőtt tíz órakor nyitották meg a beogradi törvényszék nagytermében. **Ludovic** Miloš dr. titkár felolvasta az előző ülés jegyzőkönyvét, majd bejelentette, hogy **Uzunovic** miniszterelnök táviratilag közölte meg a királyi kormány nevében a tartománygyűlés üdvözlését. A titkár több kérvényt olvasott fel, amelyekben segélyeket és állást kérnek a tartományi gyűléstől. A kérvényeket kiadták a panas- és kérvénybizottságnak.

Felolvasták ezután a bizottságok jelentését megalakulásukról. A tartományi állandó választmány elnöke **Krstic** Váza alispán lett.

Pantovic Dragoszláv, a pénzügyi bizottság elnöke jelentést tett a bizottság szerdai üléséről, amelyen a napidíjak kérdéséről tárgyalták. A bizottság kétszázötven dinár napidíj megállapítását javasolja, míg az ellenzék csak százharven dinárt akar megállapítani.

Hosszú vita keletkezett a napidíjak kérdéséről, a demokraták hangsúlyozták, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben ilyen nagy kiadásokat nem szabad eszközölni, hiszen kétszázötven dináros napidíjak mellett *tizenkilencezer dinárba kerül a tartománygyűlés egyetlen*

len ülése. Ha csak százharven dinár napidíjat állapítanak meg, akkor tíz gyűlésen hatvan ezer dinárt lehet megtakarítani. A vita folyamán többször éles összeütközés volt az ellenzék és a radikálisok között, végül azonban a tartománygyűlés 40 szavazattal 22 ellenében *kétszázötven dináros napidíjat állapított meg*.

Sztankovic Sztóján beogradi radikális képviselő ekkor kijelentette, hogy napidíjáról lemond a vracsari iskola javára, dr. **Jovanovic** orvos ugyancsak az iskolák javára lemondott napidíjáról. **Grujic** Dusan pedig száz dinárt ajánlott napidíjából a beogradi Szent Száva templom javára.

A gyorsírók fizetésének megállapítása után **Beslic** Nikola elnök az ülést bezárta és a következő ülést március 1-re tűzte ki. Ennek az ülésnek napirendjén a belső igazgatásról szóló szabályrendelet szerepel.

Feltűnést keltett, hogy **Varady** Imre felszólalása elmaradt. Jól értesült helyen nyert információ szerint **Varady** csak azért nem szólalt fel, mert beszédét nem lehetett volna beilleszteni a napirendbe, de a legközelebbi ülésen **Varady** Imre mindenesetre fel fog szólni.

Pusztító viharok Romániában

A Fekete-engeren egy nagy hajó elsüllyedt

Bukarestből jelentik: A Fekete-tengeren hatalmas orkán tört ki és súlyos veszedelembé került a tengeren levő hajók. A rádió-állomások számos segítséget kérő jelet fogtak fel. Azt hiszik, hogy *egy nagyobb hajó elsüllyedt a tengeren*. A reggelre felzett hajók közül egy sem érkezett be a kikötőbe. A vihar a kikötőben is súlyos károkat okozott. A hatalmas hullámok átcsaptak a tölcséren és *előtűnték az ott elraktározott áru-árakat*. A kár nekivált nagy. A tengerészeti igazgatóság közli, hogy a Du-

rostor hajót kiszabadították és Constanza-ba vitték.

Fetesti vidékén 48 óra óta hatalmas hóvihar pusztít. A Bukarest-Constanza vonalon levő valamennyi vonat elakadt. Az elmúlt este egy amerikai hőkelet-küldtek a pályatest szabaddá tételére. A többi vonalon a közlekedés szabad, de a nagy hideg miatt a vonatok nagy késésekkel érkeznek. A táviró normálisan működik, a telefonforgalom azonban néhány irányban megszakadt. A vasútforgalom helyreállítása még hosszú időt vesz igénybe.

A moli ipartestületben

magyar anyanyelvű iparost nem lehet tisztségekre megválasztani, a magyar iparosoknak nem szabad tudni arról, s mit határoz az ipartestület

Miniszteri rendelet, amelyől senki sem tud

A szerbség és a magyarság közti megértést, amelyet komoly politikai tényezők a *lútsza* szerint megvalósítani kívánnak, egyes vidéki okvetetlenkedések és tulkapások felesleges módon veszélyeztetik.

A *Bácsmegyei Napló* tegnapi számában hírt adtunk arról, hogy **Murszka-Szabotán** egyik bank közgyűlésén a kiküldött hatósági biztos törvénytelenül megakadályozta, hogy egyik részvényes magyar nyelven szóljon hozzá az igazgatósági jelentéshez, noha a bank részvényesei *kizárólag magyarok*. Ma a moli ipartestület közgyűlésén történt súlyos törvényteleniségről kell beszámolni. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a szentai ipartestület vezetősége *egy állítólagos miniszteri rendeletre való hivatkozással kimondta*, hogy

magyar nemzetiségű iparos sem mint elnökségi, sem mint választmányi tag nem vehet részt az ipartestület vezetésében.

Ennek a határozatnak teljes abszurditásához hozzátartozik az, hogy a moli ipartestületnek mindössze 20-30 szerb nemzetiségű tagja van, a magyarok száma négyszer annyi. A moli ipartestület mostani közgyűlésén elnökké egyhangúlag **Popovic**

Miloradot választották meg. Mielőtt a választmányi tagok megválasztására sor került volna, **Csernal** György iparos kért szót, hiedelmes, nyugodt hangon mutatót rá arra, hogy a közgyűlésen 23 szerb és 64 magyar nemzetiségű iparos van jelen és a magyarok is hozzájárultak ahhoz, hogy egyhangúlag szerb iparos legyen az elnök. Hangsúlyozta, hogy

1911 óta, tehát már a magyar uralom alatt is szerb elnök volt az ipartestületnek

s ezellen a magyar iparosoknak soha nem volt kifogásuk. Most is csak azt kéri, hogy minden ipartestületi tagnak szavazati joga legyen, a szavazás *titkosan történjék*, az elnök, pénztárnok és a választmányi tagok felerésze magyar iparosokból választassék, az alapszabályokat magyar nyelven is közzéadják és az ipartestület a magyar nyelvű beadványokat is fogadja el és intézze el.

A jelenlévő 23 szerb iparos az indítvány betérjesztését gúnyos megjegyzésekkel kísérte. Az elnök pedig kijelentette, hogy

van egy miniszteri rendelet, mely szerint az ipartestületben magyar nemzetiségű iparos semmiféle tisztségre meg nem választható

s az ipartestületben csak azoknak van szavazati joga, akiket az országgyűlési képviselő választók névjegyzékébe is felvettek.

A magyar iparosok kérték a rendelet felmutatását, vagy legalább is a rendelet számának közlését, ezt azonban az elnök megtagadta. A magyar iparosok erre tiltakozásuk jeléül mind a hatvanegyen elhagyták a közgyűlési termet s a választások az ő távollétükben foly-

tak le.

Kétségtelen, hogy a régi időben a magyar uralom alatt is voltak tulkapások, azonban a felettes hatóságok ezeket megtorolták, vagy orvosolták. Most erre nincs kilátás. Már pedig miközben kivánhatják attól a moli iparostól, hogy higgyen a szerb-magyar közlekedés őszinteségében, ha az ipartestületben, amelyben ő a szerb iparossal egyformán fizet — semmi joga sincs.

Németország nem engedi be a jugoszláviai sertésszállítmányokat

A német kormány az agráriusok érdekében vámháborút kezdett

A jugoszláviai, de különösen a bácskai és Szubotica környéki sertéshizlálókát érzékenyen érinti a német kormány legújabb rendelete, amellyel *eltiltották a Jugoszláviából és Romániából való sertésbevitelt Németországba*. Egyedül Szubotica környékéről *havonként halvan vagon felsértést szállítottak* Odebergben át Németországba. Mióta a német-lengyel kereskedelmi tárgyalások megszakadtak és a németek Lengyelország felé elzárták a határt, még nagyobb lett a sertésexport Németországba, mert a lengyel határon levő német bányavideket is szinte kizárólag Szubotica látta el zsirsertéssel.

A sertésbevitel Németországba ez előtt is nagyon körülményes volt, mert a németek nemcsak származási, hanem hízalási bizonyítványt is követeltek annak igazolására, hogy hol hizlalták az állatot. Ezeknek az okmányoknak alapján adták meg a német hatóságok a behozatali engedélyt.

Február 19-ike óta azonban Németországban sem a Romániából, sem a Jugoszláviából való sertésszállítmányoknak *nem adnak beviteli engedélyt*, azaz az indukálással, hogy a két országban *sertésvesz pusztít*.

Ez az indukálás természetesen csak ürügy. Régi ismert kifogás, amelyet minden alkalommal fel szoktak használni *ha politikai okból tilalmi rendel-*

kezéseket léptetnek életbe. Hogy itt ilyen tendencia van, az nyilvánvaló abból, hogy sem Jugoszláviában, sem Romániában nincs sertésvesz és Szubotica környékén, ahonnan az exportszállítmányok legnagyobb része kiindul, az állatok között nincs semmiféle betegség.

Sem a földmívelési miniszterium, sem más jugoszláv hatóságok nem vettek tudomást erről a rendelkezésről és semmiféle védelmi intézkedéseket nem tettek, holott nyilvánvaló, hogy Németországnak messzebbmenő céljai vannak ezzel az intézkedéssel, mert a német agráriusok most nagyobb arányú sertéshizlálásokat kezdtek és a jugoszláv konkurenciától akarnak ezzel a rendelkezéssel megszabadulni. Érdekes, hogy Magyarország felől nem tiltották be a bevitelt, aminek az a magyarázata, hogy a szóban forgó ipari vidékeken legnagyobb kelete a jugoszláviai zsirsertésnek van.

A németországi behozatal megszüntetésével a jugoszláv közgazdasági életet nagy károsodás érte és az ország külkereskedelmi mérlegét is érzékenyen befolyásolja a tilalom. A közgazdasági körök remélik, hogy a kormányhatóságok meg fogják találni a módozatokat, hogy Németországot ennek az intézkedésnek a visszavonására kényszerítsék, akár a német ipartermékekkel szemben alkalmazott legszigorúbb represszáliák által is.

Köpenicki őrmestert fogott el a pancsevői rendőrség

Egy vakmerő szélhmos katonai kurirnak adta ki magát és pénzeket vett fel a helyőrségektől — Revolveres hajsza a menekülő szélhmos után

Pancsevőről jelentik: Vakmerő szélhmosot fogott el a pancsevői rendőrség **Belomaries** Dragutin huszonhárom éves fiatalember személyében, aki *őrmesternek adta ki magát, nagyobbaránya családot követett el a katonai helyőrségek köré*. A szélhmos úzelmére a pancsevői 8. gyalogezred parancsnoksága hívta fel a rendőrség figyelmét.

A pancsevői 8. gyalogezred parancsnoksága a napokban megkereste a rendőrséget, hogy nyomozzon ki és tartóztasson le egy **Belomaries** Dragutin nevű szibeniki illetőségű huszonhárom éves fiatalembert, aki őrmesteri egyenruhában és hamis igazoló okmányokkal felszerelve *katonai kurirként* szerepel és különböző szélhámosságokat követ el. Így legutóbb a beogradi gyalogsági felügyelőség nevében bélyegzővel és aláírással ellátott szabályszerű rendeleteket küldött több ezredparancsnokához. Ezekben a rendeletekben különböző összegeket utalt ki magának azzal, hogy a pénzt személyesen fogja felvenni a felügyelőség részére. A rendeleteket néhány nappal később táviratilag is megismételte, majd leutazott az ezred állomáshelyére és a kiutalt összeget felvette. Ilyen módon vett fel Pancsevőn a 8. ezredparancsnokságtól 4425 dinárt, a velükbecsereki 27. gyalogezred parancsnokságtól 9000 dinárt és másutt is különböző összeget.

A rendőrség nyomban megindította a nyomozást a szélhámosság kézrekerítésére és a nyomozás hamarosan eredményre

is vezetett. Néhány nappal ezelőtt **Popovic** Peró detektív és **Vuletic** Zsivo rendőrőrmester este tíz óra tájban betértek a **Pelikan**-kávéházba, ahol feltűnt nekik egy fiatal őrmester, aki egy nő társaságában mulatott. A detektív igazolásra szólította fel az őrmestert, aki igazolás helyett *kardot rántott*. Ebben a pillanatban ráugrott **Vuletic** rendőrőrmester és kicsavarta kezéből a kardot, majd megbilincselte, hogy előállíthassák a rendőrségen. Amint kiértek a kávéházból, az őrmester futásnak eredt. **Popovic** detektív utána lőtt, mire a menekülő elesett és így a rendőrség emberei utolérték. Először azt hitték, hogy foglyuk megsebesült, de kiderült, hogy a golyó csak a nadrágján ment keresztül.

A rendőrségen aztán megállapították, hogy az őrmester a keresett **Belomaries** Dragutinnal azonos. Megmotozásakor 3975 dinárt és különböző hamis igazoló okmányokat találtak nála. **Belomaries** kihallgatása alkalmával beismerte, hogy szélhámosságokat követett el és kijelentette, hogy kár volt most elfogni, mert fontos kiküldetésben Rómába akart utazni a jugoszláv követséghez.

A rendőrség a szélhámosság őrmestert átadta az ügyészségnek.

BI-OXYNE 3 n.p. ala. t. feher t. g.p.k. TOŠKOP-P.ŠTA-SZABOVIĆ.

HIREK

VÁROSI MOZI. Február 25-én: *On pa-pa lesz*, 7 felvonásos film valamiről, ami ez életben gyakran megtörténik és *A sheriff gyilkosa*, nyugati történet 6 felvonásban. A főszerepben: Pete Morrison.

*

A Vajdaság és Szubotica 400. évfordulója. Az idén lesz négyszáz éve, hogy a mohácsi vész után Jovan Nenad cár, a „Fekete Ember” megalapította a mai Vajdaság területén külön tartományt és székhelyévé tette, megerősítette katonailag Szabatkát, az addig jelentéktelen helységet. Minthogy Jovan cár szüntelenül háborút folytatott a török ellen, meg Zápolya János ellen, a székhely igazgatásának gondjait helyettesítette. Velics Szubotára bízta, így azután a szerbek és bunyevácok Szabatkát az ő nevével Szuboticának nevezték el. Jovan Nenad cár 1527 július 25-én Szegeden, Zápolya egyik hívének merénylete folytán életét vesztette. Halála után széthullott Jovan cár tartománya is. A napokban konferencia volt, amelyen elhatározták, hogy Szubotica polgársága megünnepli Jovan Nenad cár négyszázadik évfordulóját. Megválasztották az ünnepély bizottságát és egy szűkebbkörű akcióbizottságot. Az akcióbizottság elnöke Mandics Mihály, tagjai Rajics Blaskó, dr. Presics József, dr. Manojlovics Vladisláv, Ivandekics Iván, Ispánovics Matija, Matkovic Toma, dr. Kengyelac Milivoj, Protics Márkó, dr. Atimovics Miodrag és dr. Ivics Aleksza, titkárai Milovanov Vlada és Vidakovic Zseljko. Legközelebb a szubotici polgárok küldöttsége Beogradba megy, hogy a királyt és a kormányt értesítse az ünnepség előkészületeiről. Az évforduló-ünnepséget augusztus hó második felében fogják megtartani fényes keretek között.

Sztipics Károly dr. főispán Beogradban. Dr. Sztipics Károly főispán csütörtök délután hivatalos ügyben Beogradba utazott.

Elhelyezték Szomborból a szerbiai tisztviselők egyletének volt elnökét. Szomborból jelentik: A Szomborban élő szerbiai származású tisztviselők, mint ismeretes, nemrégben egyesületbe tömörültek, hogy ezáltal védjék meg érdekeiket a vajdasági származású tisztviselők állítólagos agresszív fellépése ellen. Ennek az egyesületnek a megalakulása nagy felzúdulást idézett elő Szomborban és a sajtó is elítélően nyilatkozott az egyesület tagjainak eljárásáról. Először a beogradji Politika foglalkozott az új egyesület megalakulásáról, majd a Zasztava írt rendkívül éles hangú cikket, amelyben megtámadta az egyesületet. A sajtótámadások következtében az egyesület néhány nappal később be is szűntette működését, az ügy azonban ezzel még nem fejeződött be. A belügyminiszter csütörtökön táviratilag elhelyezte Szomborból Szarajevóba Perunics Dusan vármegyei jogi referensét, aki egyik szervezője, majd később elnöke lett a szerbiai tisztviselők egyesületének. Perunics áthelyezését azzal a megalommal hozták összefüggésbe, amely Szomborban az egyesület ellen nyilvánult meg.

Előadás a jugoszláv állami és nemzeti törekvésekről. Vasárnap a szubotici Szokolegvesület helyiségében délután fél négy órai kezdettel dr. Csulnovics Ferdo államügyész „A mi állami és nemzeti törekvéseink” címen előadást tart. Belépődíj nincs.

Horthy kormányzó kihallgatáson fogadta Albert Thomast. Budapestről jelentik: A genfi munkaügyi hivatal vezetője, Albert Thomas csütörtökön délelőtt meglátogatta a kereskedelmi minisztert, délután Horthy kormányzó külön kihallgatáson fogadta az ismert szocialista politikust. Délután a szocialdemokrata párt teadélután adott Albert Thomas tiszteletére, este pedig Berhler miniszteretárok látta vendégül Thomast.

A tiranai szerződés az olasz parlament előtt

Mussolini a két állam közös érdekeivel indokolja az olasz-albán szerződést

Rómából jelentik: A kamara csütörtöki ülésén terjesztette be Mussolini ratifikálás végett az olasz-albán barátsági és döntőbírósi szerződés aláírt példányát. A szerződéshez fűzött jelentésben

Mussolini a tiranai szerződés megkötésének szükségességét Albánia és Olaszország különleges földrajzi helyzetével indokolja, amely földrajzi helyzet a két állam legszorosabb politikai együttműködését és

közös érdekeinek megvédését teszi szükségessé.

A közös érdekek védelmében mindkét államnak szükséges van a kölcsönös biztonsági szerződésre és

Olaszország az Adriai-tenger szabadságának legteljesebb garanciáját Albánia függetlenségében és területi integritásában látja.

A tiranai szerződést az olasz parlament egyhangulag fogja ratifikálni.

A tartományi választmány tagjainak fizetése. Szomborból jelentik: A tartományi választmány tagjai, mint megírtuk, az eredeti terv szerint öt-ötezer dinár fizetést kaptak volna. Ezt a határozatot közben módosították és kimondták, hogy csak azok a választmányi tagok kapnak fizetést, akik nem mint bizottsági tagok jutottak be a választmányba, hanem mint tisztviselők. Ilyen választmányi tag csak egy van, még pedig dr. Konyovics Miklós. A választmány többi tagjai minden munkanapra százötven dinárt kapnak, a vidéki tagoknak ezenkívül megtérítik még a másodosztályú vasuti jegyet is. Először minden tagnak az volt a kívánsága, hogy az összes választmányi tagok kapjanak ötezer dináros havi fizetést, azonban a többség másképpen határozott

Pinedó Brazíliaba érkezett. Rómából jelentik: De Pinedo márki repülőgépet egy cirkáló San Antoin kikötőjébe vontatta, közben azonban a gép az erős hullámverésben kisebb rongálódást szenvedett. Pinedo az olasz légügyi miniszterhez intézett táviratában jelzi, hogy szorgalmasan dolgozik a gép kitáviratán és mielőtt a körülmények megengedik, folytatja utját az Atlanti-óceánon át Délamerikába. Csütörtök délután távirat érkezett Rómába. Késő este érkezett jelentés szerint Pinedó délután 1 óra 30 perckor szerencsésen megérkezett a brazíliai kontinensre és Port-Natal mellett földet ért, majd egy felóra múlva folytatta utját.

A cigányzenészek bojkottjának négy szubotici kávéházat. A szubotici cigányzenészek és négy szubotici kávéház között szerdán fizetési differenciák keletkeztek, mire a cigányzenészek elhatározták, hogy sztrájkba lépnek és bojkottálják a Mir, Vedrál és Bácska és a Sztipics Márkó féle kávéházat. A bojkottálják a Mir, Vedrál, a Bácska és a Sztipics Márkó-féle kávéházat. A ták, hogy nem adnak a zenészeknek külön fizetést, mire a zenészek beszüntették a munkát és szerda esti gyűlésükön a Népzeneészek szubotici egyesülete kimondta a bojkottot az említett kávéházakban. Így, amíg az egyezés létre nem jön, ezeken a helyeken egyetlen egy jugoszláv népzenekar sem látszhat.

Nagy tűz Petrovaradinban. Noviszadról jelentik: Szerda éjjel Petrovaradinban Mragodon Milán vendéglős háza, amelyben a kocsmája is van, ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A tűzoltóságon kívül katonaság is kivonult a tűz oltására és az egész lakosság is talpon volt, hogy a szomszédos házakat megmentse a tűz továbbterjedésétől. A kár jelentékeny, azonban biztosítás utján megtérül.

Becskeréki ügyvédek rágalmozási pere. Becskerékről jelentik: Érdekes becsületsértési ügyet tárgyalt csütörtökön a becskeréki járásbírósnak Nikovics Milán járásbíró. Julius Armin dr. ügyvéd becsületsértési pert indított Handler Lázár dr. ügyvéd ellen, mert Julius dr. egy tárgyalás után a bírói folyosón gúnyosan azt kiabálta Handler felé: „Leccsengetni, leccsengetni? Majd megemlegeti a leccsengetést!” A vádlott kijelentette, hogy már öt éve rossz viszonyban van a felelőttel, hivatalos ügyekben azonban érintkezni szoktak. Nemrégiben felhívta telefonon Handler dr.-t, aki ma-

kor meghallotta Julius hangját, azt mondta: leccsengetni, leccsengetni. Emlát dühbe gurult és amikor másnap találkozott, valóban azt kiabálta feléje: leccsengetni, de mást nem mondott. A vádlott közben viszonydat emelt feljelentője ellen. A felelőttő képviselőjében Milich Jása dr. jelent meg, aki kijelentette, hogy ügyfele „leccsengetni” szóval tudomására akarta hozni Juliusnak, hogy nem hajlandó vele tárgyalni. A bíróság Julius dr.-t felmentette, mert Handler dr. magatartása provokálta ki azt a megjegyzést, hogy majd megemlegeti a leccsengetést. Handler dr.-t szintén felmentette Nikovics bíró Handler dr. megnyugodott az ítéletben. Julius felebbezett.

Bunyevác műkedvelőelőadás Baján. Bajáról jelentik: Érdekes színelőadás volt a napokban Baján. A bajai, bajaszenti-istváni, bácsalmási és környékbéli községek bunyeváci Baján bemutatták „A falu rosszat” bunyevác nyelven. A szereplők ösi bunyevác népviseletben szerepeltek a színpadon. A közönségnek nagyon tetszett a bunyevácra lefordított magyar énekes népszínmű

Két évi fogház autógázolását. Szomborból jelentik: Flesch Márton huszonhat éves sofőr állt csütörtökön vádlottként a szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa előtt. Flesch 1925 február 5-ikén az apatini uton autójával elűtötte Masirevics Dusan tizenegy éves fiút, aki a szenvedett sérülésekre behalhat A tárgyaláson Flesch elmondta, hogy aznap hetiplac volt és nagy volt a forgalom. Egy kocsi akart kikerülni, amikor a kisfiu keresztülfutott az uton, ő túlkölt, a fiu azonban süket volt és nem hallotta a jelzést. Abban a pillanatban, amikor le akarta fekezni az autót, a fiu visszafordult és ekkor történt a baleset. A tanuvallomások nem igazolták a vádlott védekezését és több tanu azt vallotta, hogy Flesch meg nem engedett sebességgel hajtott az országuton és így történt a szerencsétlenség. A bíróság büntőnek mondta ki Flescht gondatlanságból okozott emberölés büntetésében és ezért két évi fogházra ítélte.

Iskolagyerekek megfázástól, náthától és influenza-tól az ANACOT PASZTILLÁK használatával óvhatják meg magukat.

Rablógyilkossági kísérletért öt évi fogház. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Masirevics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Nusbringer József novoszelei földműves bűnügyét, akit az ügyészség rablógyilkosság kísérletével vádolt. A vád szerint Nusbringer 1925 szeptember 22-én Novoszelon a tőle külön élő feleségére revolverből rálőtt. A gyilkossági kísérlet után megszökött és a Bács és Deronye közötti erdőben rejtőzött. Másnap az országuton Lacs Sándor novoszelei pénzbeszedő kocsiját megállította és felesége holtlétéről érdeklődött. Lacsnak gyanus volt Nusbringer érdeklődése és ezért szó nélkül tovább akart hajtani. Nusbringer ekkor rálőtt Lacsra, akinek arcát találta a golyó. A vádlat szerint Nusbringer a Lacsnál lévő ötvézer dinárt akarta elrabolni, hogy azzal Amerikába szökjön, mert néhány nappal előbb váltotta ki Amerikába szóló utlevelét. A csütörtöki tárgyaláson a bíróság büntőnek mondta ki Nusbringert rablógyilkosság kísérletének büntetésében és ezért öt évi fogházra ítélte.

Páris 25 arca

Az a portrészorozat, amelyet Tamás István írt a szellemi élet fővárosában a ma nemzetközi hírességeiről, a tehetséges fiatal író sajtóságas látszó módja és egyéni feldolgozása folytán inkább nevezhető karriklatura-sorozatnak, finom és éles vonalakban: egy csipetnyi fondátság, egy-két jellemző apróság adja elő az irodalom, a művészet, a politika, a tánc, a film nagyságának igazi karakterét Tamás István intuíty látszóban. Az interjú-sablónak nyoma sincs e négyzetes-közti találkozások naplóiban, Tamás vállomása, impressziói, élményei ezek Blasco Ibanezról, a világhírű spanyol íróról, Paul Géraldyról, a szerelem költőjéről, a két sasiókról: Maurice Rostandról és Verlaine fának elhamvasztásáról, Picasso a kubizmus apja és Fonjtta, a japán festő mellett felsorakozik elengedhetetlenül Jose Padilla, a Valencia szerzője, Josephine Baker „Páris fekete gyémántja” és Mistinguette, az éjszakai Páris koronázatlan császárnője. Huszonöt arc az ezerarcú Párisból és benne fel-felkeng Tamás István írása. A fiatal emberé, aki amúgy akart és gúnyolni kénytelen. Vagy aki szatírákat akart írni cinikusan és néhol csodálatra kell borzadnia. Ilyen riportkötény a Tamás Istváné, amely élmény lesz mindenkinek, Páris-járóknak és Páris-vagyóknak egyformán. A könyv, amely száznyolcvan oldal terjedelemben, negyven rézkarcszerű illusztrációval magyarul, németül és szerbül jelenik meg, a legközelebbi hetekben hagyja el a sajtót. A magyar kiadás már most előjegyezhető a Minerva r. t.-nél Szuboticián.

(m. f.)

A bácskai tartományi választmány ülése. Szomborból jelentik: A tartományi választmány. Klicin Mita elnöke alatt csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen résztvettek Petrovics Milivoj főispán, Rajics Szveticszláv alispán, Kupuszarevics István főjegyző, Skromlj József állatorvos, Gradjanski Péro, az állami építészeti hivatal főnöke, Gisinger Gyula pénzügyi előadó és Krotin Zlatoje, a folyammérnökségi hivatal vezetője. Megjelent azonkívül az ülésen Konyovics Nikola dr. a legfelsőbb állami számvevőszék tagja is, aki szintén tagja a választmánynak. Az ülésen először a jelenlegi vármegyei ügyrendet és igazságszolgáltatási tanulmányozták. Rajics alispán részletes felvilágosítással szolgált, majd áttekintették az 1927. évi megyei költségvetést is. Elhatározták, hogy amíg a tartományi ügyrend és ügyviteli szabályzat, valamint a költségvetés nem készül el, a megyei ügyrendi szabályzat alapján dolgoznak és a megyei költségvetést veszik irányadóul. Megbízták az alispánt, hogy a tartományi önkormányzatról szóló törvénynek megfelelően készítse el a tartományi ügyrendi és ügyviteli szabályzat tervezetét, amelyet április 4-én terjesztenek a tartománygyűlés elé. A gyűlésen végül elhatározták, hogy a választmány legközelebbi ülését március elsajén tartják meg.

Csalás vádja alól felmentett kereskedő. Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék csütörtökön tárgyalta Miskellin Dusan melencei kereskedő csalási bűnperét. Miskellin a vád szerint a múlt évben ötven métermázsza sertésszirt adott el a Petrovics és Társa sztaribeceji cégnek és erre hatvanhatezeröttszáz dinár előleget vett fel. A szirt azonban másnak adta el, a Petrovics és Társa cégtől előleg fejében felvett pénzt pedig megtartotta. A vádlott a fő tárgyaláson kijelentette, hogy az üzletet nem ő, hanem Rada nevű fivére kötötte, aki időközben meghalt. Ő csupán mint jótálló szerepelt. A felelőttő cég beltagja, Petrovics Milán kihallgatása során előadta, hogy a felelőttő óta kiegyeztek és nem kéri a vádlott megbüntetését. A bíróság a vádlottat felmentette. Az ítélet jogerős.

— **Angol repülőtiszt kémkedési pöre Párisban.** Párisból jelentik: Szerdán kezdte meg az egyik kerületi törvényszék Stranders volt angol repülőtiszt kémkedési bünpörének tárgyalását. Stranders egy angol repülőgépgyár berlini képviselője volt és feltűnő gyakran tartózkodott Párisban, ahol a légi flotta szervezetét tanulmányozta. Stranderst Németország javára elkövetett kémkedéssel vádolják ezért. Stranders, akit a múlt év őszén tartóztattak le Párisban, a tárgyaláson erélyesen tiltakozott a vád ellen és hangsúlyozta, hogy a francia katonai repülőgépek csupán kereskedelmi és nem harcászati szempontból érdekelték. A főtárgyalás zárt ajtók mögött folyik és ítélet a hét végére várható.

— **Kémkedéssel vádolják a becskeréki Rendkívüli Ujság szerkesztőjét.** Becskerekéről jelentik: Dr. Reysner Lajost, a megszűnt Rendkívüli Ujság szerkesztőjét, mint megirtuk, szombaton helyezte szabadlábra a rendőrség. Az ügyészség utasítására csütörtökön a rendőrség házkutatást tartott Reysner lakásán. Reysner hírt szerint kémkedéssel vádolják. A házkutatás eredménye a vádat semmivel sem igazolta.

— **Magyar festő meglestette Petár trónörökös portréját.** Beogradból jelentik: Szabó János csantavéri származású festő megfestette Petár trónörökös képét sumadiai öltözetben. A képet a magyar festő felajánlotta a közoktatásügyi miniszteriumnak. Vukicevics Velja közoktatásügyi miniszter csütörtökön meglehangú levélben köszönte meg Szabónak az ajándékot.

TUNGSRAM

FEJHALLGATÓK

A LEGDRÓGÁBÉ GYÁRTMÁNYOKRAL
EGYENÉRTÉKŰEK, NOHA ÁRUK CSAK 136. D.

— **Tanítói nyugdíjazások a Bácskában.** A közoktatásügyi miniszter legutóbbi rendeletével a következő bácskai tanítókat helyezte nyugdíjba: Okánovity Péter kulai, Valentin Cecilia szombori, Borgyoski Milorád tovarisevói, Rajter István noviszadi, Král Károly gajdobrai, Malesevity Iván noviszadi, Molnár Vince bogojevói, Mihajlovity Katica noviszadi, Schäffer Jakab apatini és Atanackovity Katica noviszadi tanítókat és tanítónőket.

— **Felmentés lázítás vádjá alól.** A szuboticei törvényszéken csütörtökön Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa ítélt a lázítással vádolt Gubik Nándor huszonegyéves géplakatos felett. A vád szerint Gubik a »Szervezett Munkás« című lap április 11-iki számában a »Szervezetlenek«-hez» cím alatt verset írt, amelyet az ügyészség egész terjedelmében inkriminált, mert abban a lázítás büntényét látta fennforogni. A vádlott elismerte, hogy ő írta a verset és kijelentette, hogy vállalja érte a felelősséget, de nem érzi magát bűnösnek. Az volt a célja a verssel, hogy megértse a szervezett munkásokkal azt, hogy gazdasági érdekeiket csak akkor tudják eredményesen érvényesíteni, ha szervezkednek. A vádlott kihallgatásával véget is ért a bizonyítási eljárás. Csulinovics Ferdo dr. államügyész fenntartotta a vádat, míg Kellert Benő dr. felmentést kért. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette a vádlottat.

— **A nóta vége.** Vasárnap délután fél négy órai kezdettel kerül színre hatodszor a Nép kör színháztermében a Nóta vége című operett rendkívül olcsó helyárakkal. A főszerepeket ezúttal is Weisz Irénke, Pukovics Mancsi, Török Mancsi, Kladek Károly, Konez Dani és Szabó Marci játsszák. Jegyek Krácsinél kaphatók.

— **Rádióamatőrök!** Leltározás miatt és hogy nyáron át raktárkészleteinket kibebizsítsuk, két hétig tartó rendkívül olcsó kiadású tartunk egyes cikkeinkből, melyre a rádióamatőrök figyelmét felhívjuk. Figyeljék mai hirdetésünkben közölt árakat. Konrath D. D.

— **A vrsaci Polgári Kaszinó estélye.** Vrsacról jelentik: Nagy érdeklődés előzi meg a vrsaci Polgári Kaszinó hangversenyyel egybekötött estélyt, melynek műsorán a vrsaci zenei élet legkiválóbb reprezentánsai szerepelnek. Egyik kiemelkedő pontja a nívós programnak Zoffmann Sándor, Vrsac köztisztviselőiben álló és legtekintélyesebb gyáros a leányának, Zoffmann Gittának zongorajátéka lesz, aki a közelmúltban nagy sikerrel mutatkozott be a zsidó nőgyógyász soros teadélutánján. A műkedvelői nívót meghaladó művészi előadása már akkor feltűnést keltett s most fokozott érdeklődéssel várják legközelebbi szereplését. Hasonló érdeklődés előzi meg Paryzek Slava hadnagy hegedűművész és Jiraneck József hadnagy, zangoraművész zeneiskolai tanárok és dr. Hubsch Sándor feltejtét.

— **Álarcosbál Kikindán.** Kikindáról jelentik: A kikindai »Srbija« sportegyesület február 26-án álarcosbált rendez. A bál alkalmával velencei est lesz, amely iránt a kikindai fiatalság körében nagy az érdeklődés.

— **Halálozás.** Tószegi János bácska-topolai kereskedő f. hó 20-ikán B.-Topolán 68 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 22-ikén volt.

— **Életunt fiatalember.** Károly Lajos tízennyolc éves nikinci-i születésű fiatalember csütörtökön reggel Szentán revolverrel föbelőtte magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen. A szuboticei ügyészség elrendelte az öngyilkos holttestének felboncolását.

— **Erős havazás Olaszországban.** Milánóból jelentik: Felsőolaszországban két napja ismét erősen havazik. Február első három hetében az idő kedvezőre fordult és egyes vidékeken már beköszöntött a tavasz. Hétfőn azonban váratlanul a felsőolaszországi hegyvidéken ismét hidegre fordult az idő és megkezdődött a havazás. Milánót vastag hólepel borítja.

TUNGSRAM

VEVŐKÉSZÜLÉKEK

FELÜLMOLHATATLANOK A WESTERN, TUNGSRAM és TELEFUNKEN SZABADALMAK
ELŐNYEIT EGYE ÍTIK

— **Betörték egy becskeréki fűszerüzletbe.** Becskerekéről jelentik: Az elmúlt éjszaka betörők jártak Schultz Aladár fűszerkereskedő üzletében, ahonnan 1370 dinár készpénzt, öt doboz Vardar-cigaretta és egy aranygyűrűt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Elmebajban meghalt egy vizsgálati fogoly.** Pancsevórol jelentik: Különböző családok miatt már egy hónap óta a pancsevói ügyészségen volt vizsgálati fogságban Stojsin Milán ilandsai lakos. Ügyvédje még a letartóztatás után kérte, hogy vegyék védenéit orvosi megfigyelés alá, mert beszámíthatatlan, mire Stojsint a kovini elmeegógyintézetbe szállították, ahol megállapították róla, hogy elmebeteg. Amikor vissza kellett szállítani Pancsevóra, már eszméletlen volt, úgyhogy egyenesen a pancsevói városi kórházba szállították, ahol anélkül, hogy magához tért volna meghalt.

— **Jótekonycélú táncmulatság Titelen.** Títelről jelentik: A titeli Járásai kereskedő és iparosegyesület március 5-ikén az Anker-szálló színháztermében jótekonycélú táncmulatságot rendez.

— **Befejeződött a titeli hidjavítás.** Beogradból jelentik: A folyamhajtásai igazgatóság csütörtökön értesítette alárendelt közegeit és a lakosságot, hogy a titeli közúti hidjavítási munkálatai befejeződtek. Ennélfogva a hidon minden forgalmi korlátozás megszűnt.

— **A jugoszláv-magyar és jugoszláv-görög kereskedelmi szerződés.** Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban most folynak az előkészítő munkálatok a Magyarországgal és Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződés tartalmi részének kidolgozására.

— **A belacrkvai karnevál.** Belacrkvalakossága minden esztendőben különleges játékokkal szokta megünnepelni a farsangot. Karnevál herceg belacrkvai felvonulására az ország minden részéből, sőt külföldről is nagyszámban érkeznek a kíváncsi idegenek. Az idei farsang különösen jól sikerültnek ígérkezik, a város szállodái máris nem bizonyultak elegendőnek a vendégek befogadására és így a szombat esti felvonulásra érkező idegenek nagy részét magánháznaknál szállásolja el a rendező bizottság.

— **Husvétli tanulmányi kirándulás Olaszországba és Turinba.** Dénes Lajos noviszadi kereskedelmi akadémiai tanár április 16. és május 2-ika között tanulmányi kirándulást vezet Venezia, Firenze, Róma, Nápoly, Messina, Palermo s Trapani érintésével Tuniszba. A kirándulásban tanulók és felnőttek egyaránt részt vehetnek.

— **Tolvaj cigányok.** Vrsacról jelentik: A vrsaci rendőrség letartóztatta Jovanovics Milica, Jovanovics Dragin, Schein Mátyás cigányokat, akik különböző visszaéléseket és a bűncselekményeknek egész sorozatát követték el.

— **Halálozás.** Kincses Sándor volt pacsiri református igazgató-tanító, a pacsiri önszegélyző szövetkezet vezetője, 62 éves korában Szuboticeán meghalt. Hirtelen halála tanítványai, kollégái és ismerősei körében nagy részvétet keltett. Az elhunytban Kincses Ibolya tanítónő édesapját, Kincses Endre noviszadi tanító pedig testvérbátyját gyászolják.

— **A novivrbászl jótékony zsidó nőgyelet e hó 26-ikán,** azaz szombaton este fél 9 órai kezdettel, műsorral egybekötött kedélyes Bécsi Prater-estélyt rendez. Az estély iránt már előre is nagy érdeklődés nyilvánul meg, amely igen nívósan ígérkezik. Vidékiek számosan jelentették már be előre az estélyen való megjelenésüket.

— **A magyar vidéki színeszet válsága.** Budapestről jelentik: Szerda délután az Országos Színeszgyesület tanácskozótermében a vidéki színigazgatók izgalmas közgyűlést tartottak, amelyen a vidéki színeszet egyre súlyosbodó válságával foglalkoztak. Az elkeseredett hangulatu ülésen a színigazgatók kijelentették, hogy ha a kultuszminiszterium a lehető leggyorsabban nem bocsát rendelkezésükre segítyt, akkor a vidéki színeszet megszűnik és a vidéki színházakat egytől-egytől be kell zárni.

— **Nem lesz közvetlen gyorsvonat Vrsac—Temesvár—Budapest között.** Vrsacról jelentik: Néhány héttel ezelőtt felmerült az a terv, hogy a Bázias—Vrsac—Temesvár—Szeged—Budapest és Bécs közötti közvetlen gyorsvonatot ismét forgalomba helyezik és hogy a jugoszláv utasok, kik ezzel a vonattal utaznak Magyarországra vagy Ausztriába, vízum nélkül tehetik meg az utat Románián keresztül. Most azonban elhatározták, hogy ezt a vonatot nem állítják be és a jelenlegi vasúti összekötés továbbra is érvényben marad.

— **Megverték a soffírt és elhajtották az autóját.** Novivrbászról jelentik: A napokban este Kapusi Tamás novivrbászi soffírt négy ember felfogadta, hogy vigye el őket autóján a sztaribeceji országúton levő csárdába, mert mulatni akarnak. Mikor a szobobráni Kolárszky-féle vendéglőhöz értek, az autóra, amelyen csak négy ülés volt, még két ember kapaszkodott fel, akik az autó lépésőjén foglaltak helyet. Kapusi észrevette, hogy a kocsi nehezebben megy, mire megállította az autót és követelte, hogy a két utas szálljon le. Feleletül rá támadtak Kapusira és agyafőbe verték. Mire a soffír felcsudott kábultságából, az autója már messze volt tőle

és robotgott vissza Szobobran felé. Kapusi nagynehezen bevászorgott a hat kilométerre levő Szobobránba és a csendőrségnél feljelentést tett a támadók ellen. A csendőrség értesítette a rendőrséget, ahonnan azt választották, hogy az autó a rendőrség udvarán van, de összetörtött hűtővel. Nem sokkal később a csendőrség elfogta az autó két utasát, akiket személyazonosságuk megállapítása után kártérítésért fog perelni a soffír.

— **Tanítói áthelyezés.** Petrovoszelőről jelentik: Hajdu András bacskopetrovoszelői állami tanítót a közoktatásügyi miniszter Sztaribecejre helyezte át.

— **Műsoros táncestély Petrovoszelőn.** Petrovoszelőről jelentik: A bacskopetrovoszelői kereskedők egyesülete február hó 26-án, szombaton a nagyvendéglő dísztermében az Országos Vöröskereszt Egylet javára zártkörű műsoros revütáncestélyt rendez. Az estélyen színre kerül három egyfelvonásos magyar vígjáték, a »Detto« című dialog Nusity Branislavtól, előadják: Cveanov Vászta és Marinovity Szlavka. Három szóló énekszám, zongorán kíséri Kovendí Károlyné. Az estélyt Becker Rózsika III. oszt. gimnazista zongora számai fejezik be.

— **Három évig bezárva tartotta az urát és újból férjhez ment.** Berlinből jelentik: A Saar-terület határán fekvő Baumholder község lakosságát most különös eset tartja izgalomban. Egy Presser nevű vagyonos gazda felesége évekkel ezelőtt válópert indított férje ellen hűtlen elhagyás címén. A válóper tárgyalásán az asszony előadta, hogy férje három év előtt elhagyta és valószínűleg Amerikába ment. A bíróság mult év májusában kimondta a válást és az asszony hamarosan újból férjhez ment egy szomszédos falubeli gazdához. Most kiderült, hogy az asszony három év óta rejtegeti férjét egy gazdasági épületben hozzákötözve egy gerendához. Névtelen feljelentés alapján a csendőrök behatoltak a gazdasági épületbe, ahol teljesen elállatiasodva találták meg az összekötözött Pressert, bozontos hosszú szakálla nőtt, teste tele van férgekkel és olyan bamba a tekintete, mint egy örlött. A szerencsétlen embert kórházba szállították, az asszonyt pedig második urával együtt letartóztatták.

TUNGSRAM

RÁDIÓLÁMPÁKKAL

MEGLEPŐ EREDMÉNYT FOG ELÉRNI
ÁRA CSAK 66 DINÁR

— **Nem sikerült az Atlanti-óceán átrepülése.** Rómából jelentik: Mint ismeretes kedd hajnali három órakor indult el De Pinedo márki, olasz repülő a Cap Verde-szigetek egyik kikötőjéből, hogy átrepülje az Atlanti-óceánt és leszállás nélkül Brazília repüljön. A közönség is óriási érdeklődéssel várta a kísérlet eredményét és az utról egész nap érkeztek a távirati jelentések, éjszaka pedig az a hír érkezett, hogy Pinedo a braziliai Port-Natalban partot is ért. Ezt a hírt azonban később megcáfolták és kiderült, hogy Pinedo Port-Natal közelében motorhiba következtében kénytelen volt a nyílt tengeren leszállni. A repülőt egy cirkáló vette fel, a gépet pedig Nornha-szigetétől két mérföldnyire egy naszád őrizi.

— **Milyen szerepben a legjobb Harry Liedtke?** Az idei moziszezonban Harry Liedtke a közönség kedvence. Láttuk mint sneidig tisztet, mint nagyvilági gavallért, mint egyszerű parasztot, de még komoly szerepben nem. A Városi Mozi be fogja mutatni Harry Liedtket komoly szerepben is. Hogy a közönség megállapíthassa, melyik szerepben jobb, két egymásutáni műsorában fogja Harry Liedtke legjobb vígjátékában a »Főhadnagy ur a feleségem«-ben, utána pedig a legjobb komoly szerepében »A farsangi mámor«-ban. A két film lejátssza után szavazást rendez a Városi Mozi, hogy a közönség véleményét megállapítsa.

KÖZGAZDASÁG

Biztosítás és önbiztosítás

Írta: cand. rer. oec. Havas Imre

A *Bácsme gyei Napló* közgazdasági rovatában nemrégben egy cikk jelent meg a jégbiztosításról, most a látszat szerint annak folytatásaként, az önbiztosítást propagálja erősen a cikk írója. A cikkben kevés objektivitással, de annál nagyobb hévvel támadja a szerző a biztosítótársaságokat, illetve nem is annyira azokat, mint inkább a magas díjszabást, amely a gazdákat önbiztosításra kényszeríti.

Meggyőződésem szerint mindkét cikk célt tévesztett, mégis tartva attól, hogy egyesek komolyan gondolnak ilyen megoldásra és a biztosítótársaságok elleni harcra készülnek; szükségesnek vélem az érem másik oldalát is az érdekeltek elé tartani. A felajdulás a jégbiztosító társaságok ellen, hogy azok horribilis díjakat számítanak, aligha jogos és eléggé meggondolt. Aki a biztosítótársaságok célját nem téveszti szem elől, egy percig sem bosszankodhat azon, hogy a biztosítótársaságok nyereségre törekszenek. Igen, a biztosítás is üzlet, mint minden más vállalkozás és a mai gazdasági rend megköveteli, hogy nyereségre dolgozzék. Meggyőződésem szerint ezzel a cikk írója is tisztában van és megbékült a gondolattal, hogy tisztességes vállalat csak úgy prosperálhat, ha eredményt, tehát nyereséget ér el.

Az egyetlen és folytonos panasz: a jégbiztosítás *tulzottan* drága. Mint minden egészséges vállalkozás, úgy a biztosítótársaságok is üzletet gondolnak kalkuláció után kötnek meg. A cikkíró által nagyon zokon vett díjemelést nem azért vitték keresztül, hogy a jégbiztosítást a gazdák számára lehetetlenné tegyék és önbiztosításra kényszerítsék őket, hanem azért, mert a régi díjak mellett nem találták meg a számszabályokat. A biztosítótársaságok pedig nem szabhatják a díjakat, még népszerűsítés céljából sem alacsonyabbra, ha a kockázat növekszik. (A tüzbiztosítási díjakat is csak nemrégben emelte a jugoszláv kartel, szintén nem azzal a céllal, hogy a feleket esetleg valamely hasonló szövetkezeti tüzbiztosításra kényszerítse.) Ha a biztosítótársaságok emelik a díjakat, az mindig a kockázat növekedését jelenti, amit a vállalat nem viselhet el díjemelés nélkül.

Már pedig a jégbiztosításnál a kockázat hallatlanul nagy, annak mértékét egyedül a biztosítótársaságok tudják kiszámítani évszázados tapasztalatok után. Igaz, hogy a tapasztalatok szerint, és mindannyiunk megnyugtására országos elemi katasztrófa igen ritka, de a biztosítás alapja és hivatása, hogy előre nem látható bármely időben bekövetkező katasztrófa esetén segítse a biztosító felet. Kévs ok szól amellett, hogy egy ilyen elháríthatatlan és minden időben bekövetkező országos katasztrófa esetén megállja a helyét az önbiztosítás.

Állíthatja-e ezzel szemben valaki, hogy hasonló esetben a biztosító társaságok sem tudnának fizetni?

A jégbiztosításnál tehát a gazdák behatásától függ, hogy a *sorsban* biznak-e és ez esetben egyáltalán nem biztosítanak, vagy jónak látják-e, hogy a díjak nagysága miatt önbiztosítással próbáljanak magukon segíteni. Ez esetben olcsó díjakat fizetnek, viszont törhetik a fejüket, hogy az önbiztosítást nem kellene-e egy mégis csak bekövetkező általános katasztrófa esetére valamely tökéletes társaságnál viszontbiztosítani. Ezzel pedig a biztosító társaságok nem foglalkoznak! Megfelelő tőke nélkül pedig egy ilyen sorscsapás után a biztosítók elárverezhetik önmagukat. Így nyerhetne elintéztést a károk kifizetése. Hiába az érdekeltek jóakarata és a vezetők önzetlensége.

A biztosítás a modern gazdasági életben szükségszerűen fejlődött mai fokára, nélkülözhetetlenné vált, fejlődni fog minden ágában és új ágait fogjuk rövidesen megismerni. Egy olyan kísérlet,

amelyet az önbiztosítás hívei propagálnak, árthat a kárt szenvedőknek, de nem a biztosítótársaságoknak.

A biztosítótársaságok mögött egy évszázad tapasztalata áll, a szakszerű vezetés, az állami felügyelet, hatalmas tartalékaik, az internacionális, sőt interkontinentális viszontbiztosítás, ebben garancia van a kár kifizetésére. Volna tehát ok az önbiztosítás propagálására? Nem, inkább a biztosítás általános népszerűsítésére. Ezzel azután elérhetnénk a díjmérsékletet is, amely épp olyan érdeke a biztosító társaságoknak, mint a feleknek. Ha több a biztosító fél, kevesebb a kockázat. A díj pedig kevesebb lesz, mihielyt többen biztosítanak. Hiszen a kockázat változása díjváltozást jelent mindenkor, amint azt most a biztosító felek is érzik. A biztosító társaságok ténykedése nem abban merül ki, hogy ok és észszerűség nélkül díjemléseket produkáljanak.

A biztosító társaságok kartellje pedig úgy mint a vaskartell, a vegyi kartell stb. egy gazdasági helyzet következménye, amelynek szükségességéről vagy káros hatásáról itt nem akarok beszélni, ez a kérdés tisztán közgazdasági, amelynek ez a téma most nem ad aktuálisítást. Tény azonban, hogy a biztosító intézetek jó üzleteket akarnak csinálni, szükséges is, mert a biztosítás üzlet a társaság számára, de nem lehet üzlet a biztosított fél számára. Aki a biztosítási díjat horribilnak tartja, gondolja meg, hogy minden kereskedelmi üzletben kalkulálnak és a biztosító társaságok kalkulációja különösen nehéz. Míg más kereskedelmi vállalkozásnál a kockázat az üzlet elenyészően kis részét képezi, addig a biztosító társaságok hivatása *gyonok elpusztulásának teljes kockázatát* viselni.

Erre van felkészülve egy biztosítótársaság és itt derül ki, hogy *nem életképes az önbiztosítás*. Biztosítási jótékonyági alapon *nem* lehet. Azt hiszem azok, akik ezt már a biztosítási üzlet más ágaiban (élet, halál) megkísérelték, tudják és hálásak a biztosítótársaságoknak, hogy azok a biztosítást üzletszerűen és nem jótékonyági alapon szereztek meg.

FIAT JAVITÓMŰHELY

el örendű szakemberekkel újonnan berendezett és kiűvített.

„DUCO” lakozás! Olcsó garázsi-irozás

„Automobil” Subotica

Április 10-ikén helyezik üzembe a noviszadi **automatatelefon-központot**. Noviszadról jelentik: A postaügyi minisztérium most már véglegesen megállapította a noviszadi automatatelefonközpont üzembehelyezésének időpontját. A noviszadi új központot április hó tizedikén adják át a forgalomnak.

Nem szabad díjat számítani az iparvállalatok felülvizsgálásáért. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamarához több esetben érkezett panasz, különösen a falvakból, hogy az ipartelepeken vizsgálatot tartó szolgabírósi tisztviselők nagyobb összegeket számítanak fel vizsgálati díj címén. Hasonló panaszok érkeztek a kamarához a városokból is, amelyekben a vizsgálatot iparkapitányok vezetik és minden egyes vizsgálatért két-háromszáz dinárt számítanak. A kamara jogtalanul találta a vizsgálati díjak kiszabásait és ezért panaszt emelt a kereskedelmi minisztériumban és a belügyminisztériumban. Csütörtökön érkezett meg mind a két minisztérium válasza a kamarához. A minisztériumok szigorúan megtiltják a hatóságoknak, hogy iparvállalatok megvizsgálása alkalmával bármilyen összeget is felszámítsanak vizsgálati díj címén.

FIAT AUTÓK

legjobb 1927-es típusu 503-as és 509-es

ÁLLANDÓ RAKTÁR

„Automobil” Subotica

(Heizlerfűrdő mellett)

KINTORNA

— Esméletnél volt az anyósa mindvégig?

— Igen. Röviddel a halála előtt még a fejemhez vágta az orvosságos üveget.

— Miért mész ki a balkónra, amikor énekelni kezdek?

— Mert különben azt hinnék a szomszédok, hogy verlek.

— Mondd, voltál te katona?

— Igen.

— Huszár?

— Nem.

— Baka?

— Nem.

— Tüzér?

— Nem.

— Trén?

— Nem.

— Utász?

— Utállak.

Két hölgy beszélget a kávéházban:

— Képzeld, tegnap este egy férfi belopódzott a szobámba.

— Hát miért nem zártad be az ajtót kulccsal?

— Bezártam, csak hogy akkor már benn volt a szobában.

TŐZSDE

Zürich, február 24. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 20.345, London 25.225, Newyork 520, Brüsszel 72.32, Milanó 22.625, Amszterdam 208.175, Berlin 123.25, Bécs 73.225, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.05, Budapest 90.90, Bukarest 3.175.

Beograd, febr. 24. Zárlat: Páris 223.25, London 276.40, Newyork 56.825, Milanó 246, Berlin 13.4975, Bécs 802, Prága 168.70, Budapest 998.

Zagreb, febr. 24. Zárlat: Páris 222.61—222.61, London 275.99—276.79, Newyork 56.75—56.95, Zürich 10.94—10.97, Amszterdam 22.82—22.88, Berlin 13.4880—13.5180, Bécs 800—94—803.94, Prága 168.30—169.10, Bukarest 36.75—37.25, Trieszt 247.70—249.70.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 24. Buza 3 vagon bácskai garantált 75 kilós 2%-os 305 dinár, 3 vagon bácskai garantált 2%-os 76 kilós 305—307.50 dinár, 75 kilós kínálat 305 dinár, kereslet 302.50 dinár, 76 kilós kínálat 307.50 dinár, kereslet 305 dinár. Tengeri 4 vagon bácskai 165 dinár, 30 vagon bácskai per április 15-re 173 dinár, 1 vagon szerémi 165 dinár, Liszt 2 vagon 2-es 417.50 dinár, 10 vagon 5-ös 375 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 44 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 24. A gabonátőzsdén az alapirányzat változatlanul szilárd, az amerikai tőzsdéről érkező lanyhább jelentések ellenére. A készárúpiacra a rozs ára gyengült, egyébként változatlanok és ugyanez a helyzet a határidőpiacra is. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacra: Buza márciusra 32.98—33.07, zárlat 33.04—33.05, májusra 33.73—33.77, zárlat 33.75—33.77, októberre 29.30—29.35, zárlat 29.33—29.35, rozs márciusra 26.40—26.55, zárlat 26.45—26.47, áprilisra 27—27.07, zárlat 27—27.02, októberre 22.47—22.49, zárlat 22.48—22.50. A

készárúpiacra: Buza 32.50—35.10, rozs 26—26.30, árpa 22.20—23.60, sörárpa 25.60—29.60, köles 17.50—18, tengeri 20.40—20.80, zab 21.20—22, korpa 16.40—16.80.

Budapesti állatvásár, febr. 24. A vágomarhavasárra 1157 vágomarhát hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 90—108, kivételesen 120 fillér, közepes 64—86, gyenge 40—60, bika legjobb 84—100, kivételesen 108, közepes 64—80, gyenge 46—60, bivaly 48—68, tehén 80—102, kivételesen 122, közepes 40—60, gyenge 24—40, kicsontozni való marha 50—80 fillér. Irányzat: lanya. A sértés-vasárra 1400 sértést hajtottak fel. Árak kilónként élősúlyban: Könnyű sértés 1.40—1.46, közepes 1.60—1.66, nehéz 1.68—1.72 pengő. Irányzat: ólénk.

Budapesti értéktőzsde, febr. 24. Magyar Hírel 868, Osztrák Hírel 12.4, Kereskedelmi Bank 109, Magyar Cukor 203.75, Georgia 25, Rimamurányi 98.2, Salgó 55.1, Kőszén 481, Bródi Vagon 5.2, Beocsi Cement 150, Nasci 161, Ganz-Danubiusz 195.5, Ganz Villamos 157, Roskányi 12.5, Athenaeum 23.5, Nova 37.5, Levante 26.5. Irányzat: szilárd.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hallámheoszt elentli)

Péntek, február 25

Bécs (517.2): 11: Koncert. 16.15: Zenekari hangverseny. 19.30: Bauszner »A mi inségünk«, Kantate kórusra, bariton-szólóra és orgonára. 20.15: Hangverseny.

Zagreb (310): 19.45: Előadás. 20.30: Cigányzene.

Milanó (315.8): 16.20: Jazzband. 21: Koncert. 22.45 Táncczene.

Prága (348.9): 12.08: Déli zene. 16.30: Kamarazene. 20.10: Hangverseny. 22.15: Táncczene.

RÁDIÓ T
csak szaküzletben vegyen,
Korath D. D. Subotica

London (361.4): 14: Zene. 19: Zenekari hangverseny. 20.45: Szaxofón ox-tett. 21.15: »Orpheus« Gluck operája.

Lipce (365.8): 16.30: Zenekari hangverseny. 20.15: Művészet. 22.15: Táncczene.

Róma (449): 14: Zenekari hangverseny. 17.15: Jazzband. 20.45: Operett-részletek.

Berlin (480.9): 16.30: Koncert. 20.30: Kamarazene. 22.30: Táncczene.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.40: Phonola-koncert. 19.40: Irodalmi előadás. 20.20: A Madrigal kórus, utána jazzband.

SPORT

A szuboticei Sport Klub közgyűlése. A szuboticei Sport Klub március hó hatodikán, vasárnap délelőtt tíz órakor tartja rendes évi közgyűlését a Wilsonova-uccai Zöldfa vendéglőben.

A szuboticei Sport Noviszadon. A szuboticei Sport jóképességű csapatát vasárnap az OSK Vojvodina látja vendégül. A szuboticei kék-fehérek noviszadi szereplését élénk érdeklődés előzi meg. A szuboticei csapat a következő felállásban vesz részt a mérkőzésen: Nagykanász — Ilgen, Rengei — Falatkó, Janek, Szilágyi I. — Csete, Pfeiffer, Gables, Berényi, Tar.

A Népkör

farsangi táncestélye
1927. február hó 26-án

NYILT-TÉR

Vidékiek találkozó helye

A suboticei vasutal szemben levő „OBILIC” vendéglőt átvettém, szépen átrenováltam és barátságos otthonnak rendeztem be, ahol a t. közönségnek kitűnő olc ó konyha és elsőrendű italok állanak rendelkezésre. Pontos és udvarias kiszolgálás

A t. közönség pártfogását kéri
Jovan Vučak

1488

Értesítés.

Sombor és környékére megbizottunk ma naptól **Hab am Mancl**, aki a Pomoc egyesületnek volt hivata noka, jelenleg dr. Burányi ügyvéd ur alkalmazottja, lakik Sombor, Szontai ul. 2, ki délután 3-6-ig tagjainknak rendelkezésére áll. — Pals Piroška f. hó 16-án heti elszámolása alkalmával megbizatasáról lemondott.

1771

Nada elnöksége.

Szobafestők, mázolók, asztalosok, kocsigyártók

és a t. közönség szives tudomására hozom, hogy üzletemet

festékosztállyal bővitettem ki

hol az összes belföldi festékeket, lakkokat raktáron tartom

SCHÄFFER RÓZA — Főnöstával szamben

Subotica ügyvédei f. gye. mebe!

Jó díjazás ellenében közöl e velem címét az a subotica ügyvéd ur, aki Dra utin Marković beogradi cetnik ellen feljelentést adott be, amiért nevezett 1924-ben kétszer adta bérbe a neki, mint cetniknek kiutalt parcelát. A kérdéses parcella a bajmuki hártában fekszik.

Cimem: **Lazar N. Mariaković**, Beograd, Polonija M n's'arstva Sao rcaja br 18 185

Huzás március 7-én!

**Sorsolás
2,000.000
dináro iel.**

A SORSJEGYEK F LE OKVEITLEN NY'R!
Sorsjegyek 75, 150 és 300 dinár
Rendel s telefon, távirat, levél és levelező lappal

**GYETVAI szerencseú'etébő
BAČKA-TOPOLA**

Nyerem'n k m. tárt a hu ás után kü'rd.

Komlószáritókat

system „Lorber“

ajánl a legkedvezőbb feltételek mellett

Eckstein Henrik

Novisad, Jerejska u 2

Jos. Lorber és tsa, Žalec (Slo enia) vezérképvise'ője

**Személyszállító hajók
eladása**

„Napred“ nevű személyszállító hajó, mely Novisad és Vuko ár özött közle edik, tov'bbá „Nov-Sad“ nevű személyszállító hajó szabad kézből eladó vagy esetleg bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást a Srpska Zadrúzna Banka Novisad, mint tulajdonos nyujt. 1416

ABBAZIA

SANATORIUM ES PENZ Ó

ADRIATIKA

minden modern gyógymóddal felszerelve. Lift, központi fűtés, meleg és hideg vízvetés. Tengeri fürdő Egész évhen nyitva.
Penzó ár 35 lírától feljebb

Féláru utazás Budapestre és vissza, ugy a jugoszláv, mint a magyar vasutakon

Kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1927. március 19-27 között

vizum nélkül

is átl'phető a magyar határ. Ez esetben a vizum utólag Bud. pesten szerzendő be 50% árkedvezményvel. E vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Az Országos Mezőgazdasági Egyesület 1927 március 24-től 28-ig tenyés állat- és mezőgazdasági kiállítást rendez. Ez alkalomból

1927. március 13-tól április 6-ig

ugy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon féláru jeggyel lehet Budapestre és vissza utazni.

A kiállításra utazóknak szállyszereű és magyarországi utazásra is érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniök. A vizumnélküli magyar beutazási kedvezmény, illetve az utó agosan beszerzendő féláru vizum, valamint a vasuti menetdíjkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosai által vehető igénybe.

A kiállítási igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért vidéki SHS. Kereskedelmi Testületeknél, Pénzüntézeteknél, Utazási és Utelvéhivata'oknál és a **Beogradi Magyar Kereskedelmi megb'oztónál** — Beograd, Palat Akad'mia, tele on 20-23. — ahol a kiállítás a vonatkozó minden közelebbi felvilágosítás díjtalanul beszerezhető. (Válaszhely'g mel'eklendő.)

Azok, akik március 19-ike előtt óhajtanak a féláru vasuti kedvezmény igénybevételével Budapestre felutazni és azok, akik nem akarnak a vizum utólagos beszerzésével Budanesten időt veszteni és annak utána járni, a szabályszerő magyar beutazási vizum beszerzése végett utelvélet a **Beogradi Magyar Kereskedelmi megb'oztathoz** postán előzetesen is beküldhetik.

Macos

Eine komplette Einricht- ung Macos Walz-Saue und Schneidma chine für elektrische und Handbetrieb mit r nsmi'sion- Scheiben, Riemen, wegen Krankheit d's Inha e sofort billig zu verkaufen. Offerte sub „Macos“ K-58 an die Interklam d. d. Zagreb -78.

Szezon cikkekhez
**30-50 ezerdinárra
tár at keres**
iparvállalat. Cim:
Radio Re 1 m
Subotica, postafiók: 48.

Elsőrendű akác és tölgy komlórudak

kaphatók
Steiner Mirko és Fiai
göziürész és fakeskedős
Novisa', Veliki-Li an, a Kamenica-uccai rámpánál

**BO BELYO FI Y L M B C I
FORGÓSZÉKEKET**

azelőtt Bécsben most Suboticán gyá tja
SZÖLLŐSI JÓZSEF
Paja Ku usd: ova ul. 20. — Kapható 410 dinártól 460 dinártól j tusa mellett. — zá l s z o ész o szagra.

MINEK SZENVEDNI

amikor a legnagyobb ajda mak is csillapodnak a Schallerbach-gyö yürdőből származó

Dr. I. PEERA KENŐCS

hasznal ta tán, amely kö-zav ay a h am: o ten gyógyfűr dőkb n épug mint mindenütt haszná'utban van, kronikus beteges eknél: kö-zvé y, rheu a, ideghántalmak, ischiass stb.-nél Egy üveg ára D. 60, kis üveg D. 40. Kér e a gyö,y szertarokban Postán me rendelhető:

Krajčović gyö,y szertárnál Vukovár.

Álló gőzkazánt

használt, jó állapotban, 10-12 m² tüzfelülettel
keresünk
Merkur mle kara Osijek

Dr. FARKIĆ gyógyintézet Beogradban

KEZEL:
Idegbetegeségeket, neurasthenia, hiszteria, epi'epszia, nem s'ülisz, benulásó, is as, stb.
Sebészeti ortopéd megbeteged s ket: háttéringörbű'ese- ket, izületi és csont'uberkulóz us, csont sérülések, testt b bák stb., azonkívül reuma, skro li, elhízás, vérszegénység.
Vizsgyógyintézet: kezelések: (hyd'orapia) villámosság gal (4 fülkés fürdő), mesterséges napfürdő (varo), szénsavas fürd , ered ti postye ni iszap, mediko-mechanika, ortopéd-kezelés, masszázs.

**Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal Diathermia
Klinikai laboratorium**

Az intézet orvos i:
Dr. Klein H. id gbjaknak, Dr. C. Kajon sebészeti ortopéd- orvo .
Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünneppnap cs k délelőtt.
Árak: k'öln azo a 150, 2-3 ágyas szoba 120 din'r naponkint
Felvilágosítással szolgál az intézet Beogradban, Knez Mihajlova Venac 28, a Kaimogdána szemben. T-tele 5-89.

Szerbiai géperőre berendezett malom, megegyezés szerinti belépésre ügyes és t'pasztalt

főmolnárt keres

Biztos állás, fizetés képesség szerint.
Ajánlatokat „Ügyes főmolnár“ jelige alatt a novsari ki dő'va il továbbit 1669

KOMLOZSINEG

szükségletének fedezése előtt saját érdekében hívja fel ajánlattételre

Weitzenfeld és Társa

Suboticán 25 év óta fennálló szaküzle ét
Mi az Önnek megfelelőt fogjuk a legolcsóbb árban ajánlani

Ponvva és zsák ára'nk f'nyve'emre méltóak

Novisad legnagyobb művészi eseménye!

ZALEVSZKI

a m lanoi „Scala“ vilá hí'ü bariton stájának

operaestélye

február 25-én a novisadi „SLOBODA“ nagy.ermében

Nép zerü helyárak!

Este fél 9 óra'kor

A Vöröskereszt javára!

Hogy megív a magát a torok meghűlésétől keletkező hőség, köhögésektől vagy a légcsőhuruttól, használjon

Valda-pasztillát

Kapható az összes gyógyszer árakban és drogér árakban

Kérjen mindenütt "VALDA" felirású dobozt.

ALBA
NOVI SAD
QUALITET GARANTIE

TÜKRÖT
esiszőlőveget, irátát csak elsőrendű minőségben
Ügyeljen a címre és a védjegyre

Bördisműárak
milyen leszállított árban kaphatók

SCHLAGLER HENRIK
speciális bördösneél
Subotica
(Aleksandrova ul. 1 sz.)

A legújabb divat szerinti díkölök megérkeztek.

ABLAKÜVEG
minden méreletben legelőnyösebb árú

Drag. Obradović
gyári lerakata Beograd
Kr. Milana 31. (Uroševa Pivn ca)
Telefon: 31-093. 9-52

Rádióamateurök!

Leltározás

előtt sokféle alkatrész, hangszóró stb., stb. csakis e hó 25-e és március 10-e között rendkívül olcsón kapható

Dinár	Dinár
Minerva transformátor 1:4 90.—	Különböző anyás csavarok méret szerint 0.20-tól 2-ig
Hekaphon B. 44. 160.—	Dinamohuzalok 0.1—1 mm.-ig méret szerint a legolcsóbban
Radione 110.—	Variokoppler lapos 10.—
Broadcasting 75.—	Keménygummi hulladékok különböző méretben, 150x500 mm. alul kilogrammonként 60.—
Bruckner & Stark 70.—	Szerelési drót cinezett, puha 1.—
Körting 125.—	Szerelési drót, ezüstözött 1.50
Weilo 115.—	Leclanche anodbatteria 90 volt 900.—
Vocaphon 140.—	Leclanche fűtbatteria, 4 és 1/2 volt 160.—
Forgókondenzátor Broadcasting	
500 cm. 55.—	
Forgókondenzátor Eumig 500 cm.	
»Y« kissé hibás, könnyen javítható 500 cm. 75.—	
Skálafej 70 mm. 12.—	
Mikroskala »Baltic« 40.—	
Skálafej 90 mm. 15.—	
Skálafej 100 mm., kissé hibás. 12.—	
»Saba« Jack I. és II. áramkörű. 18.—	
»Saba« Plug 22.—	
»Progress« Jock I. és II. áramkörű	
Jack és dugó egyéb gyártmány. 12.—	
Blockkondenzátor 2 MF. 32.—	
Blockkondenzátor 0.5 MF. 20.—	
»Mica« izolált blockkondenzátor minden kapacitásban 6.—	
»Hegra« porcellán blockkondenzátor 12.—	
»Eumig« szabályozható blockkondenzátor superheterodynek részére 16.—	
Levegőblockkondenzátor 25.—	
Spulenschwenker, szolid kivitel, két részű 39.—	
Spulensockel (tekeresali) átmenő csavarokkal 3.—	
Méhszáltekeres, szolid kivitel 16.—	
Finom beállító, frikciós 10.—	
Banandugó II. patent 5.—	
Banandugó II. közönséges 4.—	
Banandugó I. közöns. minden szín	
Banandugó ötpólusú 12.—	
Univerzalkapocs különböző 2.—	
Lámpahüvely 3 mm. 1.—	
Bananhüvely 4 mm. 1.50	
Súlyesztett lámpafoglalat 6.—	
»Ma-Co« lámpafoglalat 16.—	
»Ingelen« lámpafoglalat 20.—	
Szilftrudtartó 2.—	
Autolimit (önműködő fűtőellenállás) 23.—	
Profil fűtőellenállás finom és durva beállítóval 10.—	
»Ingelen« fűtőellenállás, porcellán	
»Ingelen« fűtőellenállás, beépíthető	
T. R. T. fűtőellenállás, 30 ohm. 20.—	
»Tarno« porcellán fűtőellenállás. 18.—	
Különböző Potentiometer 20.—	
Sílit, szénrud 2.—	
»Dratovide« sílitenállás 10.—	
»Tilophon« sílitenállás, csak 2 megohm. 10.—	
»Ingelen« állítható sílit 15.—	
»Löwe« sílitenállás 18.—	
Neutrokondenzátor 30.—	
»Löwe« kettős, T. R. T. 70.—	
Váltakozó antenna 8.—	
Kikapcsoló egypólusú 18.—	
Felirati táblácskák (Primár, Sekundár, Antenna, Erde, Heizung, Telefon) 0.50	

Fejhallgatók

»Telefunken« 190.—
»Blaupunkt« 190.—
»Weisskreuz« 120.—
»Adi 2.« 100.—
»Dr. Nesper« 80.—
»Mix & Genest« 150.—
»Tungsram« 135.—
»Ericson« 135.—
»Superphone« 175.—

Lámpák

»Kremenetzky«, »Tungsram« és »Philips« a rendes árjegyzéki árban
»Faun« speciális audiolámpa, 0.06 amp. 55.—
»Ultra« lámpa 60.—
»Tekade« lámpa 105.—
»Ardo« 55.—
Ultra Duotron 100.—

Lautsprecherok (Hangszórók)

»Tesig« 400.—
»Dalmon« luxuskivitel, tölcser nélküli 550.—
M. W. 99. 500.—
Triotron »Schrack«, tölcser nélküli 700.—
»Radiolavox« francia 880.—
»Arcophon« 1380.—
N. & K. 400.—
Herold, diszszekrényben 650.—
Seibt tányérforma 600.—
Pathe rendkívül jó 800.—
Fortissimo 700.—
Optimum 850.—
Musicalpha, selyem 750.—
»Brown« közep nagyságú 1200.—
»Brown« nagy 2050.—
Építészekrény, háromlamps 750.—
Építészekrény, négylamps 800.—
Egylamps erősítő 275.—
Egylamps készlet 650.—
Neutrodyn háromlamps készlet nagy elegáns kivitelben 2000.—

Anódnötlőkészülékek

»Ika« anod vagy accumulator töltőgép 650.—
»Ika« anod és accumulator töltőgép, kombinált 850.—
Keretantennák 250.—

Minden egyéb fent fel nem sorolt cikk ára árjegyzékünk szerint.
Vidékre prompt postai szállítás utánvót mellett.
300 dináron felüli rendelések bérmentve szállíthatnak le.

RITKA ALKALOM. CSAK 15 NAPIG.

KONRATH D. D. SUBOTICA

PAŠ ČEVA ULICA 1.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Eladó fatereskedés

bánati nagyváros központjában, áruval vagy áru nélkül, könnyű feltételek. Bővebbet »Épületfa« jelige alatt továbbit a kiadóhivatal.

A PRODUCT OF GENERAL MOTORS

Munkabírás

A teherautónak értéke a munkabírásban rejlik, azaz abban, hogy minél több kilométert tegyen meg gazdaságosan és teherbírásának teljes felhasználásával.

A teherautó tartósságánál sokkal fontosabb szerepet játszik a munkabírás, mint a kocsi vételára.

Az a teherautó nem kereshet, amely állandóan javításban van. Csak biztos és kitartó munkával hozhat hasznot bármely szállítóeszköz.

Csak az alváz ára 55.000 dinár

Képviselők az S.H.S. királyságban:

Dušan Zečević, Velauto — Novisad, Aleksandrova ul. 6 —
Alképvisel: Subotican Weigand & Co. — Somborban: Knézi Péter — Vel. K. kindán: Be a Šeiner

Au o Omnia, Lazar M. Milčević — Központ: Beograd, Kr. Aleksandrova ulica 11—13. Fiók: Saraj vo, Aleksandrova 68.
— Alképviselerek: Skopije, Bitolj, N.š, Mostar, Gruz, Peč

V. és M. Barešić, Zagreb, Kukovičeva ulica 30. — Ljubljana: Dunajska cesta 12

General Motors Near East S/A. Aleksandria

KORZO MOZI
2 vilá-film!
Vajdaságban először!
Minden előadásán mérsékelt helyárak.
Kiha ó vörös faj
Karl May világhírű indiai regénye 10 felvonásban. Ezenkívül Gloria Swanson az elegáns művésznőnek legújabb attrakciója
Színház rajongók
6 felvonásban.
Pályó 12.— Fent utó 10.—
Felső 8.— Zsélye 5.— 1. hely 5.— II. hely 4. díjat.

LIFKA MOZI
Vasárnapig
A Vajdaságban először.
Fanamet film!
FIFI
operette film 6 felvonásban Miller I. é. prim-donna s repé-ben az elragadó Corine Grifith
Megöltem az anyósomat
burleszk attrakció 6 felvonásban
Főszerepben:
Harold Lloyd
Katonaszere. Rendes helyára

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy más 1 dinár, vastagbetűs és címszó közzétételét számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket tevékenítünk. Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.
Ugynökök felvételnek Singer varrógép raktárba, halpiac. 1770
Borbélysegédet keresek állandó munkára március 1. vagy 15-iki belépésre. Ficsor fodrász, SC Kanjiža. 1739
Eladó egy üvegezett gyász-kocsi, több hozzávaló felszereléssel. Cim a kiadóban 1476
Jóforgalmu vendéglő házzal teljes berendezéssel eladó. Cim: Bozsóki Mihály, Novi Becej. 1511
Díófa rönkök (törzset) veszünk a helyszínen: Vuji-kovics J. i Drug faterlep Subotica. Telefon 669. 1553
150 DINAR
10000 kilo dunai homok, dunaparti vágány, vagonba rakva állomáson 200 dinárért minden nap kapható: Johan Merkl. Senta. 1609
Jelmez, fehér selyemből, eladó. Subotica, I. Aleksandrova ul. 4. házszám. 1769

Telefon 300 **NARODNI BIOSKOP** Telefon 300
Csak még 2 napig! Pénteken és szombaton!
Általános közönségre. Bernstein világhírű drámája filmen! Rudolf Schildkraut csodás alakításában.
JAKOBIAI
(A hitehagyott könnyei)
Mint kisérő
ZORO és HURU
a hetedik menyországban
szenzációs komédia 6 nagy felvonásban. Rendes helyárak. Gyönyörű zenei kísérettel.
Jön. Vigyázat. Charlie Chaplin legújabb és legszenzációsabb burleszk attrakciója a **Hej! Kutya élet!**

LEVELEZÉS
Szomorú leány. Nem szeretem a gyávákat. Irja meg kiletét és pontos címét. Palić. 1722

HÁZASSÁG
Sok vagyonos nő férjhez-menni óhajt. Megbizva: Amor házassági közvetítő iroda Temesvár, Városház-ucca 16. Románia. 1303

Házasságot előkelő körökben díszkréten közvetít Amor házasságközvetítő iroda. Temesvár, Városház-u. 16. Románia. 11050

Jegygyűriük
valódi 14 kar. a anyból párja 120 dinár 349
ADÁM
ékszerek és szotica Rudica u. 6.

VETEL-ELADÁS
Háromszobás modern család ház eladó. Azonnal átvehető. VII. Vinkovačka ul. 5. 1350
Háromszobás családi ház eladó I. kör, Oslobodjenja (Zentai) ulica 18. szám alatt. Érdeklődni lehet özv. Kun-Szabó Mihályné péküzletében (Csirkepiac). 1678

Ügyes kézilányt, masamódot felvesz Eszterka női kapuzlet a korzón. 1764
Keresek egy nem okl. gyógyszerészegéd urat, aki a receptura és a laboráló munkálatokban kellő gyakorlattal bír. Az ajánlkozásban felemlítendő, hogy hol és meddig működött, a kor és vallás. Szerb-magyar és német nyelv értése szükséges. Az állomás március hó 15. betöltendő. Mály László gyógyszerész, Kula. 1717

Jobb házból való fiatal özvegy házvezetőnőnek ajánlkozok. Szíves ajánlatokat Nagy Simonné Subotica, Zagrebačka ul. 14. címre kérek. 1639

ALMA
I-a rimfusa kapható
Miinaček cégnél
SUBOTICA,
Zrinjski trg 14. 1734

Pénzkezelésben jártas irodista német-magyar nyelv ismerettel állást keres. Cim a kiadóban. 1734

Gyógyszerész munkatársat esetleg gyakornokot acceptálok. Ajánlatot »Mielőbb» jellegre a kiadóba. 1728

Irodai gyakornokot, lehetőleg négy középiskolát végzett fiút vagy leányt felvesszünk. Jelentkezni lehet »Literaria» Mavro Heumann cégnél, Subotica, Karadjordjev trg 12. 1727

Kinderfräulein sucht austellung zu 1-2 kleineren Kindern bis 15. März. Adresse in der Verw. d. Bl. 1735

Zongoristát keresek azonnali belépésre jömeneteli éjjeli mulatóba. Ajánlatokat Bezethiné, Virovitica, Frankopanska 13. kérem küldeni 1726

Vidéki és helybeli leányok azonnal alkalmazást kaphatnak családokhoz irodámban. Benedek Bosnyák, Zrinjski trg 3. Izraelita templommal szemben, Subotica 1741

Idősebb kereskedőségéd, vas-és fűszerszakmából, aki szerb-magyar és német nyelvet bírja, azonnali belépésre állást keres. Cim: Poštanski lah br. 15. Beli Monastir. 1751

VÁROSI MOZI
Február 24. Február 27.
Kettős műsor
Ön papa lesz
valami, ami az életben gyakran előfordul
vigjáték 7 felvonásban. Főszerepő a tüneményes sz. p. églő Anny Quid a
A sheriff gyilkosa
nyugati történet 6 felvonásban. A főszerepben: PETE MORISON

Ujdonságok érkeztek
Balog Lina cégnél
Rosen hal kávé készlet, nemes márkás műtárgyak. Eredeti olajfestmények és radierungokból állandó kiállítás
Ford teherautó. keveset használt, eladó. Érdeklődni: Weigand & Comp. autogarage, Subotica. 1613
Vesszünk minden mennviségben mézet és viaszot. Bövebbet Centralna Pčelarska Zdruga, Zagreb. Palmotičeva ul. 11/d. II. kat. 1627
Bélvegyvütemésvemet eladom, darabonként is, rendkívül olcsó áron. A »Sreća» egylet irodájában Vilsonova ulica 11. 1645
Prima szántó, 72 hold, tiz épülettel, eladó. Erdemes mektekinteni. Kuman téglagyár, Vinkovci. 1740

Ujdonságok érkeztek
Balog Lina cégnél
Rosen hal kávé készlet, nemes márkás műtárgyak. Eredeti olajfestmények és radierungokból állandó kiállítás

Ford teherautó. keveset használt, eladó. Érdeklődni: Weigand & Comp. autogarage, Subotica. 1613

Vesszünk minden mennviségben mézet és viaszot. Bövebbet Centralna Pčelarska Zdruga, Zagreb. Palmotičeva ul. 11/d. II. kat. 1627

Bélvegyvütemésvemet eladom, darabonként is, rendkívül olcsó áron. A »Sreća» egylet irodájában Vilsonova ulica 11. 1645

Prima szántó, 72 hold, tiz épülettel, eladó. Erdemes mektekinteni. Kuman téglagyár, Vinkovci. 1740

POGÁNY
kalapszalon
selyemkalap külön gességei meg-
érkeztek rendkívül olcsó árban.
Alakításokat a legsikkesebben és legolcsóbban vállalok.

Apolló Novisad
Február 25, 26 és 27-én
Önagysága nem akar gyereket
Vigjátékszeneció 6 felv.
Irta Korda Sándor
Főszereplők:
Korda M., Harry Liedtke

Használt, de jókarban levő 38-42" tot vagy sárospányersolajmotort, egy pár 38-42" tot vagy sárospatyi követ keresek megvételre. Cim a kiadóban. 1767

Eladó magánjáró, 8 HP. MÁV cséplő, egyhuzatos, 8 HP gőzgép, esztergapad, kutszivattyu, jó bódé. Kalmár Péter gépész, Senta. 1706

Nemes gyümölcsfák kaphatók: Bednárz Károly-féle iskolaiban, Stara Kanjiža. Kérjen árjegyzéket. 1469

Hintót veszek jókarban levőt, könnyűt. Leveleket az ár megjelölésével kérek Kelemen György címére Bačko Petrovo Selo. 1730

Sombori turó csak akkor jó, ha az Cirilovtól valj.
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

KÜLÖNFÉLE
UJ KOZMETIKAI és manikűr szalon nyílt meg (Strosmajerova ulica 8. I. em., Huspiac), ahol Papné a már eddig bebizonyított bizts. eredménnyel végez szépségápolást. Elismert jó kenőcsök. Széplő, májfolt, szemölcs és hajszaalak eltávolítása. 1021

Elvesztett egy szegény szatánore két próbamelényt. Kéri szépen a becsülete megtalálót, juttas a lapunk kiadóhivatalába.

Télikertet berendezek 500 dinárért, 20 cserép legjobb legnemesebb délszaki növényekkel. Diszfenyők januári kiültetése gyökézzel. A legbiztosabb, rendkívül nagy választék, olcsó árak Kain Lajosné virágkertesze. Üzlet: Városháza. Telep: Villanetel mellett. 10312

OLCSÓ vizes uborka 1 kg. 5 dinár savanyu paprika 1 kg. 8 dinár
Tisztán kezelt savanyított káposzta. Az ECETGYARBA I. Vojnovičeva ul. 5. 110

Apolló Novisad
Február 25, 26 és 27-én
Önagysága nem akar gyereket
Vigjátékszeneció 6 felv.
Irta Korda Sándor
Főszereplők:
Korda M., Harry Liedtke

Butorozott szoba, közel a városházához, kiadó. Kal-darasz Teréz Ciril i Metod 5. 1651

Josip Boldiš névre szóló fegyvertartási engedély elveszett. Megtaláló adia le a rendőrségen a 117. sz. szobában. 1654

Ujjonok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovíditására vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica Aleksandrova 9. 1462

Különbejárati butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Petrogradska (István) 30. 1765

Bádogból készítek mintát vagy rajz szerint szépen és olcsón géppel bármely tömegcikket. »Bádogaru« Pallas Reklám. 1762

Raktárhelyiség, száraz, világos, kerestetik. Ajánlatokat »Raktárnak« Pallas Reklám-ba. 1761

Március 1-re keres Subotica centrumában jobb családnál szépen butorozott szobát, ahol feleket is fogadhat esetleg előszobával, Winter-ry grafológus. Cimeket a kiadóba kér. 1758

Pótéren különbejárati butorozott szoba uriember részére március 1-re kiadó. Cim a kiadóban 1759

ELŐNYOMDÁT
MODERNŰ FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
Leopold Samuel
előnyomda berendezési gyára
Senta

14 olcsó napot rendezünk!

I-a Popelin ingek — — — Din. 178.— I-a selyem Raye ingek — — — Din. 148.—
I-a Zephir ingek — — — Din. 128.— Valódi Borsalino kalapok — — — Din. 228.—
1419 Harisnyák, keztyűk, nyakkendők és zsebkendők gyári áron kaphatók

Braća Lener Subotica
Aleksandrova ulica 5. — — — Karadjordjev trg 2.

4. szikszáraséri telepház dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadó általános Minerva r.-i.-nd. Feladás kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.